

**DIV GRUPA d.o.o. i
ovisna društva
(„Grupa“)**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE GRUPE
31. PROSINCA 2019. godine**

SADRŽAJ

	Stranica
Izvešće posloводства	1-12
Izjava o odgovornosti Uprave	13
Izvešće neovisnog revizora na konsolidirana financijska izvješća	14-16
Konsolidirani financijski izvještaji	17-75

Izvješće posloводства

1. UVOD

Poslovnu 2019. godinu grupa DIV je završila s pozitivnim rezultatima i ključnim pokazateljima sukladno očekivanjima i planovima. Godina 2019. vrlo je značajna u svim područjima poslovanja kada su planirani značajni rast rezultata i realizacije novih tržišta obzirom na prethodno višegodišnje restrukturiranje Brodograđevne Industrije Split kao jednog od većih dijelova same Grupe. Nastavili smo diversifikaciju poslovanja, tržišta i izvore prihoda kako bi se utjecaj rizika koji iz svakog tržišta zasebno postoji minimizirao i uravnotežio ukupan rezultat. U investicijskom dijelu poslovanja okončali smo planirano ulaganje u postrojenja za obradu tehnoloških voda na lokaciji podružnice Knin, a u dijelu brodogradnje do završetka arbitražnog spora s Originalnim naručiteljem novogradnje 483 istu smo po dovršetku pridružili vlastitoj floti brodova. Nastavili smo ulaganja u opremu i uređaje potrebne za unapređenje procesa proizvodnje, kontrole procesa ili izvođenja pojedinih radova.

U 2019. godini nastavljene su aktivnosti u provođenju strategije financijske izloženosti na razini DIV Grupe. Budući da se obujam aktivnih projekata i projekata u najavi značajno povećava u odnosu na prethodna razdoblja, logično je nastojanje da se financiranje tih projekata osigura na međunarodnom financijskom tržištu. Stoga je intencija u narednom razdoblju projekte značajnijih iznosa primarno financirati na inozemnom tržištu, uz sudjelovanje domaćih banaka u okviru njihovih limita. Uzimajući u obzir da poslovne aktivnosti tvrtki iz DIV Grupe podrazumijevaju i učestalo korištenje bankarskih proizvoda poput garancija i akreditiva, pretpostavka je da ćemo na lokalnom financijskom tržištu ugovarati okvire za financijsko praćenje. U skladu sa spomenutom strategijom, 2019. godine na inozemnom financijskom tržištu realiziran je kredit od EUR 50m vezan uz projekt Nov 483, te je potpisano mandatno pismo za financiranje projekta Nov 485 u iznosu od EUR 43m. Istovremeno je na domaćem tržištu proširen krug banaka s kojima su ugovoreni kratkoročni plasmani (akreditivi, garancije, kratkoročni krediti).

2. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE DRUŠTVOM U 2019. GODINI

Naziv izvještajnog poduzeća: DIV GRUPA d.o.o.

Pravni oblik: Društvo s ograničenom odgovornošću

Država osnivanja: Republika Hrvatska

Adresa poduzeća: Bobovica 10/A, 10430, Samobor

Podružnica: IV Gardijske brigade 44, 22300, Knin

Poslovanje poduzeća: Proizvodnja i trgovina vijčanom robom

Društvo je djelatnost u 2019. godini obavljalo na lokaciji adrese poduzeća, podružnici u Kninu te u poslovnom uredu u Zagrebu, R.F.Mihanovića 9, Sky Office.

Nadzorni odbor sastoji se od dva člana:

Danijela Debeljak – predsjednik nadzornog odbora

Vjera Debeljak – zamjenik predsjednika nadzornog odbora

Tijekom 2019. godine Društvom DIV GRUPA d.o.o. rukovodila je Uprava u sastavu:

Tomislav Debeljak, predsjednik Uprave

Darko Pappo, član Uprave

Dalibor Marijanović, član Uprave – do svibnja 2019

3. FINANCIJSKO STANJE I POSLOVNI REZULTAT

3.1. IMOVINA DRUŠTVA

Na dan 31.12.2019. godine, kratkotrajna imovina iznosila je 1.436.288 tisuća kuna (2018: 1.592.920 tisuća kuna) dok je dugotrajna imovina iznosila 2.206.274 tisuća kuna (2018: 1.611.799 tisuća kuna).

Na dan 31.12.2019. godine, ukupna imovina Grupe iznosila je 3.642.562 tisuća kuna (2018: 3.204.719 tisuća kuna).

3.2. POSLOVNI REZULTAT 2019. GODINE

DIV grupa je u 2019. godini ostvarila neto dobitak u iznosu od 73.218 tisuća kuna.

Značajan utjecaj na rezultat je imao gubitak na novogradnji 483 u iznosu od 192 milijuna kuna. Nakon raskida ugovora sa kupcem broda, vodi se arbitražni spor u kojem Brodosplit potražuje naknadu gubitka u iznosu od 37 milijuna EUR.

4. IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo je izloženo raznim financijskim rizicima koji se odnose na:

- CJENOVNI RIZIK - cijene repromaterijala na tržištu
- RIZIK KAPITALA – odnos neto duga i kapitala
- VALUTNI RIZIK - kretanje tečaja EUR-a i USD-a jer Društvo ima inozemne ugovore iskazane u eurima i dolarima
- KREDITNI RIZIK – sposobnost dužnika da podmiri dugovanje prema Društvu. Odnosi se na neispunjenje ugovornih obveza druge ugovorne strane. Društvo se od ovakve vrste rizika štiti instrumentima osiguranja plaćanja I primjenjuje procedure koje osiguravaju prodaju kupcima koji imaju urednu kreditnu povijest.
- RIZIK LIKVIDNOSTI – odnosi se na rizik da novčani primici neće biti dovoljni da pokriju tekuće novčane izdatke. Društvo se od rizika likvidnosti štiti praćenjem planiranih i ostvarenih novčanih tokova te praćenje financijske imovine i financijskih obveza.

Upravljanje rizicima detaljnije je objašnjeno u bilješci 29, u Bilješkama uz financijske izvještaje.

5. LJUDSKI RESURSI

Na dan 31. prosinca 2019. DIV grupa zapošljava 3.234 radnika (2018: 3.073). Prilikom zapošljavanja novih radnika provodi se stroga selekcija putem testiranja i razgovora. Posebno se vodi računa o mladim i stručnim kadrovima ili izuzetno stručnim kadrovima s dugogodišnjim iskustvom.

6. RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI

DIV GRUPA d.o.o. trajno je opredjeljena rastu poslovanja nastavljajući promišljenim ulaganjima, uvođenjem novih tehnologija, trajnom optimizacijom poslovnih procesa, ulaganjima u ljudske potencijale, istraživanje, razvoj i inovacije te osvajanjem novih tržišta i kupaca. Uz tržišta na kojima smo aktivni nastavljamo jačati plasiranje proizvoda u SAD. Tijekom protekle godine, kao i prijašnjih godina nastavlja se niz audita velikih kupaca koji djeluju globalno tako da su odrađene pretpostavke za povećanje prodaje kroz njihove kanale te se zadržao uobičajeni način provjere naše sposobnosti održanja kvalitete (rokova, količina i samih tehničkih zahtjeva). Svi ti auditi pokazali su sposobnost DIV GRUPA d.o.o. Optimiziranjem postupaka proizvodnje, povećavamo produktivnost kao osnovni preduvjet smanjenja troška po jedinici proizvoda odnosno potrebnog vremena za izradu te povećanje kvalitete i pouzdanost procesa.

Povećanje volumena proizvodnje iziskuje veća obrtna sredstva koja smo osigurali kreditnim aranžmanima s bankama i ostalim financijskim partnerima te otvaranjem okvira za garancije i akreditive čime se povećava udio sudjelovanja na tržištima velikih projekata (npr. željeznička infrastruktura). Početak nove poslovne godine (2020) pred cijelom je poslovnom zajednicom rezultirao izazovom kakav je nemoguće bilo predvidjeti, a koji je uzrokovan globalnom pandemijom virusa COVID-19. Uprava Društva poduzela je na vrijeme sve potrebne mjere kako bi se negativan utjecaj i posljedice takve pandemije minimalizirale. Procjenjujemo da će se i tržišta koja su naši glavni kupci nakon vremena potrebnog za oporavak stabilizirati i da će potražnja krenuti nakon zastoja koji je vidljiv. Kako bi dočekali potpuno spremni nastavljamo s proizvodnjom radi istovremene reakcije isporukama u trenutku kada se tržište aktivira u značajnijem volumenu potražnje.

U knjizi narudžbi cijele grupe danas ima brodova ukupne vrijednosti oko 447 milijuna eura, a potpisanih pisma namjere u vrijednosti 1.2 milijarde eura. Brodosplit je u 2019. postao prepoznat kao ključni igrač na tržištu putničkih brodova jer je pokazao da gradi i u kvaliteti i u dogovorenim rokovima gradnje. U 2019. Brodosplit je isporučio 3 broda: Flying Clipper - najveći jedrenjak s križnim jedrima na svijetu, Hondius - prvi putnički brod s notacijom Polar Class 6 i Klaru – trojarbolnu škunu. Dodatno, završena su i tri projekta za najveću brodograđevnu grupaciju Fincantieri. Projekti se odnose na izradu megablokova ukupne mase oko 7.000 tona, a najveća sekcija broda je bila dužine 100m.

U 2019 su, također, u offshore segmentu i čeličnim konstrukcijama postignuti izvrsni rezultati, potpisan je ugovor o gradnji dijelova konstrukcije vjetrostupova te je izvršena prva isporuka, a u prvom kvartalu 2020. se očekuje završetak tog posla. Potpisano je i pismo namjere za gradnju temelja offshore vjetrostupova u iznosu od 40 m€ te je u završnim pregovorima posao izrade dijelova vjetroturbina.

Budući razvoj društva i Grupe usmjeren je na daljnji rast prihoda gradnjom putničkih brodova od 100 do 300 m dužine te daljnjem razvoju i gradnji vojnih brodova – obalno ophodnog broda i većih vojnih brodova. U niši offshore i čeličnih konstrukcija cilj je unapređenje pozicije na tržištu i ugovaranje novih projekata kroz izraženiji marketing te ugovaranja gore opisanih poslova koji će poslužiti kao važne reference. Veće povećanje profitabilnosti će se postići daljnjom reorganizacijom i unaprjeđenjem poslovnih procesa te sinergijom s drugim brodogradilištima koji će postati dio DIV Grupe te s ugovaranjem projekata s najvišom dodatnom vrijednosti.

7. DJELOVANJE DRUŠTVA NA PODRUČJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

DIV GRUPA d.o.o. je 20.07.2019. godine pokrenula projekt realizacije inovativnog proizvodnog procesa u proizvodnji vijaka na području Samobora i Knina, pod nazivom „**Razvoj i istraživanje novih spojnih elemenata**“, koji je usmjeren na rast isplativosti, kvalitete proizvoda i održivosti rokova isporuke, čime Društvo postiže usklađenost sa zahtjevima tržišta. Projekt je u ukupnom iznosu od 32.839.574,63 HRK odobren od strane Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta 31.01.2020. godine te se provodi do 20.07.2022. godine.

Projektne aktivnosti se provode na području eksperimentalnog razvoja. Očekivani rezultat projekta je inovativni i napredni proizvodni proces koji će smanjiti proizvodno vrijeme, poboljšati dinamiku isporuke u naknadnoj komercijalizaciji i poboljšati konkurentnost poduzeća, zadovoljiti norme kojima je proizvod definiran i u konačnici dati tržištu prihvatljiviji i ekonomičniji proizvod.

05.12.2019. godine urudžbirana je na Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta projektna prijava za korištenje državne potpore za istraživačko-razvojni projekt „**Razvoj i istraživanje novih bravarsko zavarivačkih pozicija**“, koji je usmjeren na eksperimentalno istraživanje (kombiniranjem i oblikovanjem postojećih znanstvenih, tehnoloških i poslovnih znanja) na području inovativnog procesa te razvoja novih bravarsko-zavarivačkih pozicija. Cilj projekta je optimizacija tehnoloških procesa uz smanjivanje vremena proizvodnje i povećavanje ekonomičnosti samog procesa kako bi se povećala konkurentnost proizvoda na inozemnom tržištu.

Očekivani ishodi provedbe projekta je inovativan, napredan i značajno unaprijeđen proizvodni proces, uz nužno smanjenje troškova i vremena proizvodnje. Razvoj novih bravarsko-zavarivačkih pozicija uz uvjet da proizvod zadovoljava primjenjive norme. Procjenjeni troškovi projekta iznose 19.667.587,97

HRK, a planirani završetak istoga je 30.11.2022. godine. Navedeni projekt je još u procesu odobravanja od strane Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta.

DIV GRUPA je također realizirala u razdoblju od 15.09.2019.- 15.12.2019. projekt **usavršavanja 83 djelatnika** prema programima:

- Podešivači strojeva za kovanje vijaka- 6 osoba, iznos potpore je 90.000,00 HRK;
- Priprematelji metalnih sirovina- 8 osoba, iznos potpore je 144.000,00 HRK;
- Rukovatelji laserskim uređajima- 4 osobe, iznos potpore je 40.000,00 HRK;
- Zavarivači- 22 osobe, iznos potpore je 330.000,00 HRK;
- Radnici na hladnom kovanju- 45 osoba, iznos potpore je 810.000,00 HRK.

Tijekom provedbe 4 osobe koje su bile u programu usavršavanja, prestale su biti zaposlenici Društva te su time ujedno isključene iz projekta. Državne potpore za usavršavanje su dodjeljene od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Zagrebu, a ugovori po programima usavršavanja sklopljeni su 14.10.2019. godine.

Uz navedeno, u tijeku su provedbe projekata:

1. **„Razvoj DIV elastične kopče“**, koji se provodi sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014.-2020. ("Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja" – IRI faza I). Projekt istraživanja i razvoja provodi se u razdoblju od 01.07.2018. do 01.07.2022. godine, a njime se želi omogućiti razvoj funkcionalnog inovativnog proizvoda DIV elastične kopče te posljedično plasman i komercijalizaciju na svjetskom tržištu gradnje i održavanja željezničkih pruga. Projektom se direktno doprinosi povećanju ulaganja u istraživanje i razvoj u sklopu S3 Strategije pametne specijalizacije, tematskog područja „Promet i mobilnost“ i podtematskog područja PTPP 1. „Proizvodnja dijelova i sustava visoke dodane vrijednosti za cestovna i željeznička vozila“ unutar kojeg je navedena indikativna IRI tema: automobilske i željezničke dijelove više dodane vrijednosti. Projekt je u 2019-oj godini proveden u segmentu industrijskog istraživanja u suradnji sa Građevinskim fakultetom iz Zagreba.
2. **„Povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnom pogonu u Kninu“**, koji se provodi sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Fondova u financijskom razdoblju 2014.-2020., čija je svrha povećanje učinkovitosti korištenja energije u proizvodnom procesu te prelazak na energetske obnovljive izvore energije.

Također, Društvo planira provoditi projekt prema pozivu: Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja - faza II, operativnog programa Konkurentnost i kohezija,

Europskog fonda za regionalni razvoj u suradnji s Brodosplit d.d., Marine and Energy Solutions DIV d.o.o., Fakultetom elektronike, računarstva i informacijskih tehnologija iz Osijeka te Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje iz Splita. Riječ je o projektu **Razvoja putničkog jedrenjaka s nultom emisijom ispušnih plinova**, a sukladno Prioritetnoj osi 1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija te sukladno Strategiji pametne specijalizacije RH za razdoblje 2016.-2020. i tematskim prioritetnim područjima.

1. “Promet i mobilnost” - Podtematska prioritetna područja: Ekološki prihvatljiva prometna rješenja i Inteligentni transportni sustavi i logistika
2. “Energija i održivi okoliš”- podtematska prioritetna područja: Energetske tehnologije, sustavi i oprema i Ekološki prihvatljive tehnologije, oprema i napredni materijali

U sklopu istog poziva, DIV GRUPA d.o.o. namjerava sudjelovati kao partner u projektima: **“Razvoj višenamjenske spasilačke i turističke podmornice”** i **“Razvoj autonomnog besposadnog višenamjenskog broda”**, sa naglaskom na razvoj inovativnih tehnologija u području pomorskog prometa bez štetnih utjecaja na okoliš.

Važno je naglasiti da se aktivnosti razvoja gotovo u potpunosti temelje na već postojećim kompetencijama poduzeća DIV GRUPE d.o.o. odnosno da se istraživačke i razvojne aktivnosti, ali i aktivnosti komercijalizacije nastavljaju na postojeće poslovne resurse, organizaciju i poslovne procese Društva.

Djelatnici **Brodograđevne industrije Split dioničko društvo (Brodosplit d.d.)** kontinuirano rade na razvoju i unapređenju postojećih tehnologija te načina rada s ciljem ostvarivanja konkurentne prednosti na tržištu. Glavni cilj poduzeća **Brodosplit d.d.** je osigurati rast prihoda i profitabilnosti kroz ugovaranje što većeg broja novogradnji, sekcija brodova i metalnih konstrukcija. **Brodosplit d.d.** je postao prepoznato brodogradilište za gradnju najsloženijih brodova.

Budući razvoj društva i grupacije usmjeren je u brodograđevnom dijelu na razvoj i nuđenje projekata različitih tipova putničkih brodova srednjih veličina od 100 do 300 metara duljine (brodovi za kružna putovanja, polarne ekspedicije, brodovi/trajekti za prijevoz putnika i vozila, mega jahte itd.).

Tokom 2019. godine Brodograđevna industrija Split dioničko društvo je prijavila dva istraživačko-razvojna projekta “Razvoj inovativnog luksuznog putničkog trojarbolnog jedrenjaka s malim otporom broskog trupa” i **„Razvoj inovativnog luksuznog istraživačkog putničkog broda za polarna područja sa pojačanim brodskim trupom za plovidbu po ledu – polar code PC 6”** za korištenje državne potpore prema Zakonu o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (NN 64/2018).

Razvoj navedenog tipa inovativnog putničkog broda s malom potrošnjom fosilnih goriva tijekom plovidbe broda zahvaljujući sinergiji funkcionalnog sustava jedrilja i malog otpora broda omogućiti će brodogradilištu Brodosplit d.d. jačanje konkurentnosti na zahtjevnom tržištu putničkih brodova.

Industrijsko istraživanje na projektu „**Razvoj inovativnog luksuznog istraživačkog putničkog broda za polarna područja sa pojačanim brodskim trupom za plovidbu po ledu – polar code PC 6**” dovest će do stjecanja novih znanja i vještina koje će doprinijeti znatnom poboljšanju postojećeg proizvoda (ovog tipa putničkog broda). Brod je izuzetno složen sustav pa će istraživanje obuhvatiti unaprijeđenje njegovih podsustava i sklopova, npr. trup broda, sustav propulzije, dinamičkog pozicioniranja i stabilizacije gibanja, elektroenergetski sustav, sustav upravljanja i nazdora, sustav klimatizacije i ventilacije, brodski interijer itd. Tijekom industrijskog istraživanja i gradnje broda obaviti će se provjera svih sastavnih dijelova broda ispitivanjima na navozu i opremnoj obali.

Kroz eksperimentalni razvoj obaviti će se ispitivanje i provjera prototipa na moru u stvarnim operativnim uvjetima, koje će uključiti funkcioniranje svih brodskih podsustava i sklopova kao i prototipnog broda u cjelini. Na temelju rezultata ispitivanja napraviti će se daljnje tehničko poboljšanje broda i time ispuniti uvjeti za predstavljanje konačnog proizvoda na tržištu i njegovu komercijalizaciju.

Važno je naglasiti da se aktivnosti razvoja gotovo u potpunosti temelje na već postojećim kompetencijama poduzeća Brodograđevna industrija Split dioničko društvo odnosno da se istraživačke i razvojne aktivnosti, ali i aktivnosti komercijalizacije nastavljaju na postojeće poslovne resurse, organizaciju i poslovne procese poduzeća Brodograđevna industrija Split dioničko društvo.

Važno je napomenuti da je Brodograđevnoj industrija Split dioničko društvo 18.06.2018. također odobren projekt „Povećanje energetske učinkovitosti u projektnoj cjelini tvrtke Brodograđevna industrija Split d.d.“. Ugovor za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014.–2020. su potpisali Ministarstvo zaštite okolišta i energetike, Fond za zaštitu okolišta i energetske učinkovitosti sa jedne strane, i Brodograđevna industrija Split dioničko društvo kao korisnik bespovratnih sredstava, sa druge strane. Svrha projekta je poboljšanje učinkovitosti korištenja toplinske energije u proizvodnim/radnim procesima uz rekuperaciju otpadne topline u procesima, tehnološku racionalizaciju potrošnje energije, promjenu postupaka vođenja i upravljanja procesima, regulacije opterećenja i regulacije sustava. Također se provode zahvati na: energetske agregatima kojima se smanjuje potrošnja energije korištenjem otpadne topline ili drugim tehničko/tehnološkim mjerama na agregatima i pripadnoj opremi kojim se direktno doprinosi smanjenju potrošnje energije, revitalizacija električnih instalacija - učinkoviti sustavi rasvjete (u skladu s normom HRN EN 12464) i zamjena unutarnje rasvjete učinkovitijom. Aktivnosti u sklopu istog se provode do kraja 2020. godine.

Sukladno Strateškom planu Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje od 2019. – 2021., a s obzirom na relativno slabu iskorištenost znanosti za potrebe gospodarskog razvoja i slabu usklađenost znanstvene djelatnosti znanstveno istraživačkih organizacija sa stvarnim potrebama gospodarstva i

društva, razvojne mjere bit će usmjerene prema istraživačkim aktivnostima usklađenima s potrebama gospodarstva i aktivnostima povezanim s transferom tehnologije, a posebno kroz jačanje suradnje javnog i privatnog sektora.

Upravo na ovom području, matično poduzeće DIV GRUPA d.o.o. je ostvarila značajne rezultate u primjenjenim istraživanjima kroz fazu industrijskog istraživanja i eksperimentalnog razvoja, kroz Poziv „**Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije**“ i „**Podrška razvoju centara kompetencija**“ gdje je usmjerila istraživanje u jedan od tematskih i pod-tematskih prioritetnih područja Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine (S3) u kolaboraciji sa više istraživačkih organizacija

Uspostava Centra kompetencije sljedeći je razvojni korak u kojem matično poduzeće DIV GRUPA d.o.o. zajedno sa svojim partnerima planira razviti tehnološku platformu koja će se baviti izazovima u domeni **Prometa i mobilnosti** primjenjujući najnovija tehnološka dostignuća u razvoju novih proizvoda.

Na taj način povećati će se konkurentnost sektora, uz jačanje doprinosa razvoju Hrvatske kroz klusterski pristup uspostavi razvojno-istraživačke platforme i provedbe razvojnih aktivnosti. Projekt je dobio oznaku PNI od strane HKK sektora elektro-energetskih i proizvodnih strojeva i tehnologija.

Osnivanje CEKOM-a za naprednu mobilnost predviđeno je u skladu s modelom 1B osnivanja CEKOM-a, odnosno osnivanje centra kompetencija kao zajednice prijavitelja između 4 poduzetnika i 4 znanstvene organizacije upisane u Upisnik znanstvenih organizacija koji imaju učinkovitu suradnju na projektima istraživanja i razvoja. Radi se o visokoškolskim ustanovama među kojima značajno mjesto zauzimaju Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Fakultet strojarstva, brodogradnje i elektronike u Splitu, Pomorski fakultet u Splitu kao i Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu. Sukladno Sporazumu o učinkovitoj suradnji koji su sklopili prijavitelj i projektni partneri, za prijavitelja i nositelja CEKOM-a određeno je matično poduzeće DIV GRUPA d.o.o., Samobor. Skupština CEKOM-a bit će sastavljena od predstavnika svih članova konzorcija koji sudjeluju na istraživačkim i razvojnim projektima.

U brodogradilištu u Splitu, **Brodograđevna industrija Split dioničko društvo obavlja stručnu praksu za studente u suradnji sa znanstvenim ustanovama u Splitu** kao što su: Kemijsko-tehnološki fakultet, Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Sveučilišni odjel za stručne studije i Ekonomski fakultet iz Splita. Stručnu praksu godišnje prođe 20-tak studenata. U praktičnom dijelu nastave mentori iz nastavnih baza prenose svoje znanje, iskustvo i vještine na studente i tako pomažu studentima da teoretska znanja povežu s praksom. Pronalaskom svoje studentske prakse i povezivanjem s poslodavcima, studentima se nude i druge prilike jer stručna praksa u nastavnoj bazi može otvoriti i mogućnost budućeg zaposlenja.

Osim studenata, **Brodograđevna industrija Split dioničko društvo organizira stručnu praksu za učenike srednje škole Elektrotehničke i Obrtno tehničke škole u Splitu.** Stručnu praksu godišnje završi desetak učenika. Tijekom ljeta organizirana je **industrijska praksa** za studente brodogradnje iz Zagreba u trajanju od 20 radnih dana koje godišnje pohađa desetak studenata.

Brodograđevna industrija Split dioničko društvo je partnerska institucija i nastavna baza cjelokupnom Sveučilištu u Splitu, jer je neophodna potreba povezivanja industrije i fakulteta. Tako je i na danu nastavnih baza Sveučilišta u Splitu koji se održao 20. travnja 2018. na Ekonomskom fakultetu u Splitu, **Brodograđevna industrija Split dioničko društvo zaslužila nagradu najbolje nastavne baze, prema odabiru studenata FESB-a iz Splita.**

Poduzeće Brodograđevna industrija Split dioničko društvo je također partner IAESTE organizacije za razmjenu studenata u Erasmus programu, putem kojeg su stručnu praksu u Brodosplitu d.d. već obavili studenti iz Njemačke i Belgije. Na ovaj način uz praksu, studenti mogu ostvariti sve potrebne uvjete za razvoj buduće profesionalne karijere u brodogradnji, istaknuli su iz ljudskih resursa brodogradilišta Brodosplit d.d..

Uspješnim nastavkom rada na projektima istraživanja i razvoja omogućiti će se poduzeću **Brodograđevna industrija Split dioničko društvo** ovladavanje suvremenim tehnologijama i nastup na vrlo zahtjevnom i probirljivom svjetskom tržištu pomorske tehnike i stvaranje kohezije sa istraživačko-stručnom zajednicom, kao i povećanje konkurentnosti brodogradilišta Brodosplit d.d. i hrvatskog gospodarstva podizanjem kompetencija u području brodogradnje i kibernetičke sigurnosti te izgradnja odgovarajućih alata koji bi se koristili tijekom projektiranja, gradnje i operative upotrebe brodova čineći tako moderne brodove sigurnijima (u uvjetima sve veće upotrebe ICT-ja i porasta kibernetičkih prijetnji).

8. DALJNJI PLANOVI

Daljnji planovi u 2020. godini pa na dalje, su razvijanje novih projekata koji svojom tematikom odgovaraju Strategiji pametne specijalizacije RH (S3), strateškim dokumentom čiju izradu je Europska komisija zatražila od svih zemalja članica Europske unije kao preduvjet za korištenje ESI fondova u području istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija. Strategijom S3 definirani su ciljevi i prioriteti vezano uz istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije te određena tematska i podtematska prioritetna područja u koja će se ulagati sljedećih 7 godina u okviru OPKK, Prioritetne osi 1.

Navedeni projekti u kojima će DIV GRUPA d.o.o. sudjelovati, podrazumijevaju ulaganje u istraživanje, razvoj i inovacije, jačanje istraživačkih kapaciteta prijavitelja (istraživačkih organizacija) i partnera (poslovnog sektora) i poticanje/povećanje suradnje istraživačkih organizacija s poduzećima.

Planiraju se provoditi projekti istraživanja i razvoja u suradnji sa znanstveno istraživačkim institucijama (FESB – Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, FSB – Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, GFZ – Građevinski fakultet u Zagrebu, Šumarski fakultet u Zagrebu, Pomorski fakultet u Splitu, Metalurški fakultet u Sisku), u svrhu provođenja suradničkih istraživanja usmjerenih na razvoj proizvoda/procesa/usluga prema definicijama industrijskog istraživanja i eksperimentalnog razvoja.

Tematska prioritetna područja (TPP) i podtematska prioritetna područja (PTPP) strategije pametne specijalizacije RH u koje Društvo planira usmjeravati u narednim godinama svoje aktivnosti istraživanja i razvoja su TPP. „Promet i mobilnost“ PTPP. Ekološka prihvatljiva prometna rješenja, PTPP. Proizvodnja dijelova i sustava visoke dodane vrijednosti za cestovna i željeznička vozila kao TPP „Energija i održivi okoliš“ PTPP. Ekološki prihvatljive tehnologije, oprema i napredni materijali.

Indikativne teme budućih projekata su istraživanje i razvoj novih tehnologija i opreme vezane za smanjenje emisije CO₂ i dodatnu opremu za vozila s racionalnijom potrošnjom energije, napredni tramvaji i vlakovi, smanjenje utjecaja na okoliš i smanjenje buke i novi materijali za potrebe automobilske i željezničke industrije.

Od 2020. godine na dalje, Grupa kroz povezana poduzeća planira sudjelovati u projektima na internacionalnom nivou u okviru programa Europske unije za istraživanje i inovacije - Obzor 2020, područje Pametni, zeleni i integrirani promet.

Daljnji planovi također obuhvaćaju razvoj novih projekata, koji svojom tematikom odgovaraju Strategiji pametne specijalizacije RH (S3), strateškom dokumentu čiju izradu je Europska komisija zatražila od svih zemalja članica Europske unije kao preduvjet za korištenje ESI fondova u području istraživanja,

tehnološkog razvoja i inovacija. Navedeno se osobito odnosi na tematska područja: „Promet i mobilnost“ i „Energija i održivi okoliš“, koji se provode u okviru Operativnog programa za konkurentnost i koheziju, Prioritetne osi 1.

Projekti u kojima će Grupa sudjelovati podrazumjevaju jačanje proizvodnih kapaciteta Grupe, jačanje istraživačkih kapaciteta, razvoj ljudskih potencijala te suradnju s drugim poduzećima i organizacijama za istraživanje i širenje znanja.

9. OVISNA DRUŠTVA

Ovisna društva su detaljno prikazana u bilješkama unutar financijskih izvještaja.

10. INFORMACIJA O OTKUPU VLASTITIH DIONICA

Društvo nema vlastitih dionica, niti je iste imalo tijekom 2019. godine.

Tomislav Debeljak
Predsjednik Uprave

Darko Pappo
Član Uprave

DIV GRUPA d.o.o.

10430 SAMOBOR, Bobovica 10/A

Tel. 01 3377-000, Fax. 01 3376-155

OIB: 33890753814

Samobor, 11. kolovoza 2020. godine

Izvešće o odgovornosti Uprave

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava DIV GRUPA d.o.o. (dalje u tekstu: „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (dalje u tekstu: „Grupa“) je dužna osigurati da konsolidirani financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za razumne i oprezne prosudbe i procjene te;
- za primjenu važećih računovodstvenih standarda;
- za pripremanje financijskih izvještaja po načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i usklađenost konsolidiranih financijskih izvještaja s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Potpisali za i u ime Uprave:

Tomislav Debeljak

Darko Pappo

DIV GRUPA d.o.o.

10430 SAMOBOR, Bobovica 10/A

Tel: 01 3377-000, Fax: 01 3379-155

Predsjednik Uprave

OIB: 33890755814

Član Uprave

Samobor, 11. kolovoza 2020. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva DIV GRUPA d.o.o. i njegovih ovisnih društava

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja društva DIV GRUPA d.o.o. („Društvo”) i njegovih ovisnih društava („Grupa”) koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019. godine, konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama glavnice i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine i njenu financijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI”).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS”). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks”) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; direktori: Marina Tonžetić, Dražen Nimčević; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABHR2X IBAN: HR2723600001101896313; Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHR2X IBAN: HR1024840081100240905.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global”, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee”) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Društva, koje je uključeno u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće posloводства potrebne objave navedene u člancima 21., i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezina okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Marina Tonžetić

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

11. kolovoza 2020. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O RAČUNU DOBITI I GUBITKA
I OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

(u tisućama kuna)	Bilješka	2019.	2018.
Prihodi od prodaje	5	1.184.239	1.136.511
Ostali poslovni prihodi	6	76.968	36.885
Ukupno poslovni prihodi		1.261.207	1.173.396
Promjena zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	19	160.344	24.581
Materijalni troškovi	7	(714.702)	(630.033)
Troškovi osoblja	8	(312.167)	(309.638)
Trošak amortizacije	13, 14, 15	(47.622)	(65.447)
Ostali poslovni rashodi	9	(200.994)	(102.912)
Ukupno poslovni rashodi		(1.115.141)	(1.083.453)
Operativna dobit		146.066	89.943
Financijski prihodi	10	14.058	20.143
Financijski troškovi	11	(92.021)	(40.096)
Neto financijski troškovi		(77.963)	(19.953)
Udio u neto (gubitku) zajedničkog poduhvata	17	(96)	(81)
Dobit prije poreza		68.007	69.909
Porez na dobit	12	5.211	5.480
Dobit tekuće godine		73.218	75.389
Ostala sveobuhvatna dobit			
Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, neto		33.523	-
Promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	16	33	-
Učinak promjene tečaja		661	(1.558)
Ukupna sveobuhvatna dobit		107.434	73.831
Dobit koja pripada:			
Vlasnicima Društva		74.244	75.124
Nevladajućim udjelima		(1.026)	265
		73.218	75.389
Ukupno sveobuhvatna dobit koji pripada:			
Vlasnicima Društva		107.220	73.566
Nevladajućim udjelima		214	265
		107.434	73.831

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2019. GODINE

(u tisućama kuna)	Bilješka	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	38.263	15.057
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	2.136.386	1.563.499
Imovina s pravom korištenja	14a	930	-
Ulaganja u nekretnine	15	3.536	4.276
Ostala ulaganja	16	451	404
Ulaganja u zajedničke pothvate	17	16.079	15.214
Dugotrajna potraživanja	18	3.839	6.985
Odgođena porezna imovina	12	6.790	6.365
Ukupna dugotrajna imovina		2.206.274	1.611.799
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	468.419	419.211
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	20	201.443	169.376
Potraživanja od kupaca za ugovore o izgradnji	20a	714.930	971.818
Novac i novčani ekvivalenti	21	25.664	27.297
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja		25.832	5.218
Ukupna kratkotrajna imovina		1.436.288	1.592.920
Ukupna imovina		3.642.562	3.204.719
GLAVNICA I OBVEZE			
Glavnica			
Upisani kapital	22	245.737	245.737
Rezerve	23	381.428	356.609
Zadržana dobit		1.170.594	1.097.208
		1.797.759	1.699.554
Nevladajući udjel	23	7.176	8.643
Ukupno glavnica		1.804.935	1.708.198
Dugoročne obveze			
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	24	565.566	241.027
Rezerviranja	25	13.522	17.539
Odgođena porezna obveza	12	88.797	87.139
Ostale dugoročne obveze	25a	481.972	439.915
Ukupne dugoročne obveze		1.149.857	785.620
Kratkoročne obveze			
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	24	176.048	311.892
Rezerviranja	25	4.607	9.368
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	26	463.818	371.926
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	27	43.298	17.715
Ukupne kratkoročne obveze		687.771	710.901
Ukupne obveze		1.837.628	1.496.521
Ukupno glavnica i obveze		3.642.562	3.204.719

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA GLAVNICE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

(u tisućama kuna)	Upisani kapital	Rezerve	Zadržana dobit	Ukupno	Nevladajući udjel	Ukupno glavnica
Stanje 1. siječnja 2018. godine	245.737	378.566	1.003.665	1.627.968	8.378	1.636.346
Učinak promjene tečaja	-	(1.558)	-	(1.558)	-	(1.558)
Dobit za godinu	-	-	75.124	75.124	265	75.389
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	(1.558)	75.124	73.566	265	73.831
Rashod proteklog razdoblja pri poreznom rješenju	-	-	(1.333)	(1.333)		(1.333)
Prijenos	-	5.345	(5.345)	-	-	-
Smanjenje revalorizacijske rezerve pri amortizaciji revalorizirane imovine (u korist zadržane dobiti)	-	(25.743)	25.743	-	-	-
Utjecaj primjene MSFI 9	-	-	(646)	(646)	-	(646)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	245.737	356.609	1.097.208	1.699.555	8.643	1.708.198
Učinak promjene tečaja	-	660		660		660
Dobit za godinu	-		74.243	74.243	(1.026)	73.217
Smanjenje zadržane dobiti i povećanje temeljnog kapitala	214.633	-	(214.633)	-	-	-
Smanjenje temeljnog kapitala i povećanje kapitalnih pričuva i zadržane dobiti	(214.633)	6.082	208.551	-	-	-
Revalorizacija imovine	-	32.283	-	32.283	1.240	33.523
Ostalo	-	33	-	33	-	33
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	39.058	68.162	107.220	214	107.434
Smanjenje manjinskog interesa	-		1.681	1.681	(1.681)	-
Smanjenje revalorizacijske rezerve pri amortizaciji revalorizirane imovine (u korist zadržane dobiti)	-	(14.239)	14.239	-		-
Isplata dobiti			(10.696)	(10.696)		(10.696)
Stanje 31. Prosinca 2019. godine	245.737	381.428	1.170.594	1.797.760	7.176	1.804.935

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

(svi iznosi izraženi u tisućama kuna)	Bilješka	2019.	2018.
Neto dobit tekuće godine		73.217	75.389
Usklađenje za:			
Porez na dobit	12	(5.211)	(5.480)
Amortizacija	13,14,15	47.622	65.447
Umanjenje vrijednosti dugotrajne i kratkotrajne imovine		2.271	3.140
Neto knjigovodstvena vrijednost rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme		23.138	13.081
Udio u gubitku zajedničkih poduhvata	17	89	53
Financijski rashodi realizirani - neto	10,11	74.652	28.265
Ostala nenovčana usklađenja		2.262	304
Promjene u:			
- kupci i ostala potraživanja		(363.842)	(379.805)
- zalihe		(49.207)	49.661
- dobavljači i ostale obveze		74.107	336.113
- gubitak od raskida ugovora		54.435	-
- rezerviranja	25	(8.778)	(790)
Novčani tok od poslovnih aktivnosti		(75.244)	185.378
Plaćene kamate		(39.804)	(39.142)
Plaćeni porez na dobit		(96)	(1.919)
Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti		(115.144)	144.317
Ulagateljske aktivnosti			
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme	13, 14	(114.927)	(87.178)
Ulaganja u zajedničke poduhvate		(954)	(545)
Primljeni zajmovi i depoziti		3.121	6.824
Neto novčani tok od ulagačke aktivnosti		(112.760)	(80.899)
Novčani tok od financijske aktivnosti			
Primici od posudbi		992.704	540.801
Otplata posudbi		(755.677)	(599.056)
Isplata dobiti		(10.756)	-
Neto novčani tok od financijskih aktivnosti		226.271	(58.255)
Neto (smanjenje) /povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(1.633)	5.163
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		27.297	22.134
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	21	25.664	27.297

Računovodstvene politike i bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 1 – OPĆENITE INFORMACIJE

Povijest i osnivanje

Grupa DIV („Grupa“) obuhvaća matično društvo DIV GRUPA d.o.o., DIV Brodogradnja d.o.o., BRODOSPLIT d.d., Split i 69 ovisnih društva, MIN DIV Svrlijig a.d., TVIK DIV Valjevo d.o.o., DIV Betonski pragovi d.o.o., DIV Sarajevo d.o.o., Shangai Vida Industry & Trading CO., LTD., Kina, DIV Cruises inc. SAD te DIV Učilište.

Društvo DIV GRUPA d.o.o. upisano je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod MBS 080127368 sukladno zakonu o trgovačkim društvima. Osnovna djelatnost Grupe je proizvodnja zakovica, vijaka, lanaca i opruga. Tijekom 2013. godine ovisno društvo DIV Brodogradnja d.o.o. je steklo 99,76% dionica društva Brodograđevna industrija Split dioničko društvo, Split, te je djelatnost Grupe proširena na djelatnost brodogradnje. Grupa ima sjedište na adresi Samobor, Bobovica 10A, Hrvatska. Upisani temeljni kapital Grupe iznosi 245.736.800 kuna.

Osnivači i vlasnici Grupe su Tomislav Debeljak, Vjera Debeljak i Božidar Debeljak.

Članovi Nadzornog Odbora tijekom izvještajnog razdoblja bili su kako slijedi:

Ime	Prezime	Funkcija
Danijela	Debeljak	Predsjednik Nadzornog Odbora
Vjera	Debeljak	Zamjenik Predsjednika Nadzornog Odbora

Članovi Uprave tijekom izvještajnog razdoblja bili su kako slijedi:

Ime	Prezime	Funkcija
Tomislav	Debeljak	Predsjednik Uprave
Darko	Pappo	Član Uprave
Dalibor	Marijanović	Član Uprave – do svibnja 2019

BILJEŠKA 2 – OSNOVE PRIPREME

(i) Izjava o usklađenosti

Konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije („MSFI“).

(ii) Osnove mjerenja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na načelu povijesnog troška izuzev određenih nekretnina i financijskih instrumenata, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima ili po njihovoj fer vrijednosti, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede. Povijesni trošak se općenito temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

(iii) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Financijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni (kn), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

(iv) Vremenska neograničenost poslovanja

Ovi konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni su na načelu vremenske neograničenosti poslovanja. Pretpostavka vremenske neograničenosti poslovanja Grupe se temelji na projekcijama novčanog toka koji prema mišljenju Uprave podržavaju pretpostavku da će Grupa imati dovoljno raspoloživih sredstava da nastavi s poslovanjem najmanje sljedećih 12 mjeseci od datuma izvještavanja. Priprema projekcija novčanog toka uključuje niz pretpostavki i značajne procjene. Uprava smatra da raspon analiziranih mogućih ishoda ne stvara značajnu neizvjesnost vezanu za uvjete i događaje koji bi mogli stvoriti značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem.

BILJEŠKA 2 – OSNOVE PRIPREME (NASTAVAK)

(iv) Vremenska neograničenost poslovanja (nastavak)

Grupa je razmotrila potencijalne mogućnosti i alternative, koje uključuju ali nisu ograničene, na prodaju zaliha gotovih proizvoda uz diskont (još uvijek iznad nabavne cijene) ili prodaju neposlovne imovine kako bi se osigurala dodatna sredstva u kratkom roku, ukoliko bude potrebno.

Grupa je pravovremeno reagirala na izazove Covid-19 pandemije, u svim segmentima poslovanja. Stvoreni su uvjeti za siguran nastavak proizvodnje, u skladu s mjerama i preporukama nadležnih tijela, osigurana je dobava ključnih sirovina i materijala, a s financijskim institucijama dogovorena je odgoda plaćanja glavnica kredita na razdoblje unutar kojeg se očekuje normalizacija tržišta.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje.

3.1 Konsolidacija

(i) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva nad kojima Grupa ima kontrolu nad financijskim i poslovnim politikama, što u pravilu uključuje više od pola glasačkih prava.

Postojanje i učinak potencijalnih prava glasa koja se mogu iskoristiti ili zamijeniti razmatraju se prilikom procjene ima li Grupa kontrolu nad drugim poslovnim subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Grupu te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

U konsolidiranim financijskim izvještajima sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobici i gubici od transakcija unutar društava Grupe se eliminiraju. Prema potrebi, računovodstvene politike ovisnih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

(ii) Pridružena društva

Pridružena društva su ona u kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu, što u pravilu uključuje 20% do 50% prava glasa. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku, a naknadno po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti.

(iii) Zajednički pothvati

Udjeli Grupe u zajednički kontroliranom društvu obračunavaju se korištenjem metode udjela, a početno se priznaju po trošku. Metoda udjela zahtijeva da se udio Grupe u dobiti ili gubitku nakon stjecanja priznaje u računu dobiti i gubitka, dok se promjene u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti nakon stjecanja priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ukupne promjene nakon stjecanja usklađuju se s knjigovodstvenom vrijednošću ulaganja.

3.2 Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama izražene su u funkcionalnoj valuti upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti na datum izvještavanja preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na datum izvještavanja. Dobici ili gubici od tečajnih razlika koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obveza denominiranih u stranim valutama, priznaju se u dobit ili gubitak.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po povijesnom trošku strane valute ne preračunavaju se po novim tečajevima.

Nemonetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti prikazane prema povijesnom trošku, preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Transakcije u stranim valutama (nastavak)

Transakcije i stanja u stranim valutama (nastavak)

Članice Grupe

Stavke uključene u financijske izvještaje svakog pojedinog društva u Grupi iskazane su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem društvo posluje ("funkcionalna valuta"). Konsolidirani financijski izvještaji su prezentirani u hrvatskoj kuni, koja je također funkcionalna valuta Grupe.

Prihodi i rashodi te novčani tokovi inozemnih operacija preračunati su u funkcionalnu valutu Grupe korištenjem tečaja koji približno odražava tečaj na dan transakcije (prosječni tečaj za mjesec), a njihova imovina i obveze preračunate su po tečaju važećem na kraju godine. Sve tečajne razlike, nastale ovakvim preračunom prikazuju se na zasebnoj poziciji unutar glavnice.

3.3 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se priznaju po trošku nabave koji uključuje cijenu prema računu dobavljača, carine i nepovratne poreze te sve ostale troškove koji se mogu izravno pripisati dovođenju sredstva u stanje upotrebe i u svrhu za koju je namijenjena. Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u izvještaju o financijskom položaju u revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za ispravak vrijednosti (akumuliranu amortizaciju) i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi redovito tako da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju značajno od iznosa koji bi bili utvrđeni korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u financijskom razdoblju u kojem su nastali. Trošak zamjene većih dijelova stavki nekretnina, postrojenja i opreme se kapitalizira, a knjigovodstvena vrijednost zamijenjenih dijelova se otpisuje.

Zemljišta i imovina u izgradnji se ne amortiziraju. Amortizacija ostale imovine obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška te imovine tijekom njenog procijenjenog korisnog vijeka uporabe kako slijedi:

Građevinski objekti	20 - 100 godina
Alati, pogonski inventar i transportna oprema	10 - 33 godina
Postrojenja i oprema	10 - 33 godina

U 2019. godini nije bilo promjena amortizacijskih stopa. Amortizacija se obračunava za svako sredstvo sve do potpune amortizacije sredstva ili do rezidualne vrijednosti sredstva ako je značajna. Rezidualna vrijednost imovine predstavlja procijenjeni iznos koji bi Grupa trenutno dobila od prodaje imovine umanjenog za procijenjeni trošak prodaje u slučaju da je imovina dosegla starost i stanje koje se očekuje na kraju vijeka trajanja imovine. Rezidualna vrijednost imovine je nula ako Grupa očekuje da će ju koristiti do kraja njenog vijeka trajanja. Rezidualna vrijednost imovine poslovanja i korisni vijek pregledavaju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na informatičke programe i projektnu dokumentaciju koji se početno mjere po trošku nabave i amortiziraju se pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka trajanja.

Nakon početnog priznavanja projektna dokumentacija se evidentira po revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za ispravak vrijednosti (akumuliranu amortizaciju) i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Informatički programi i ostala nematerijalna imovina se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za troškove amortizacije i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja imovine. Nematerijalna imovina nastala vlastitom proizvodnjom, isključujući kapitalizirane troškove razvoja, ne kapitalizira se i troškovi se priznaju u računu dobiti i gubitka u godini u kojoj su nastali. Vijek trajanja nematerijalne imovine se procjenjuje ili kao ograničeni (određeni) ili kao neograničeni (neodređeni).

Nematerijalna imovina sa određenim vijekom trajanja amortizira se tijekom procijenjenog vijeka trajanja te se umanjuje kada za to postoje uvjeti. Amortizacijski vijek i metoda amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja revidira se najmanje krajem svake financijske godine. Promjene u očekivanom vijeku trajanja ili očekivani obrazac korištenja budućih ekonomskih koristi uključenih u imovinu uračunavaju se promjenom amortizacijskog perioda i metode i tretiraju se kao promjene računovodstvenih procjena.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja priznaje se u računu dobiti i gubitka kao trošak u skladu sa ulogom nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sa neodređenim vijekom trajanja se ne amortizira, ali se procjenjuje za umanjenja na godišnjoj osnovi, ili pojedinačno ili na razini generiranja novca.

3.5 Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na stanove koji se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i rezerviranje za umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe, odnosno tijekom korisnog vijeka uporabe od 33 godine.

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Grupa od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete račun dobiti i gubitka kada nastanu. Ukoliko Grupa počne koristiti imovinu namijenjenu prodaji, ona se reklasificira u nekretnine, postrojenja i opremu te njena knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

3.6 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti imovine koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira (kao što su zemljište i goodwill). Imovina koja se amortizira pregledava se zbog umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najniži nivo kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7 Financijska imovina i obveze

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe kada Grupa postane strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze početno se mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine i financijskih obveza (osim financijske imovine i financijskih obveza koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak) dodaju se ili odbijaju od fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza, prema potrebi, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak priznaju se odmah u dobiti i gubitku.

Kupnja ili prodaja financijske imovine redovnim putem priznaje se i prestaje priznavati na osnovu datuma trgovanja. Redovne kupnje ili prodaje su kupnja ili prodaja financijske imovine koja zahtijeva isporuku imovine u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili praksom na tržištu.

Sva priznata financijska imovina naknadno se u cijelosti mjeri po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ovisno o poslovnom modelu i karakteristikama ugovorenih tijekova novca financijske imovine.

(i) Klasifikacija financijske imovine

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine uzrokuju novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na preostali iznos glavnice na određene datume.

(ii) Amortizirani trošak i metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška dužničkog instrumenta i raspoređivanja prihoda od kamata tijekom relevantnog razdoblja.

Za financijsku imovinu, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene financijske imovine (tj. imovina koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijskih troškova i ostalih premija ili diskonta) isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek dužničkog instrumenta, ili, gdje je prikladno, kraće razdoblje, na bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, efektivna kamatna stopa usklađena s kreditom izračunava se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom mjerenju.

Amortizirani trošak financijske imovine je iznos po kojem se financijski instrument mjeri pri početnom priznavanju umanjeno za otplate glavnice i uvećano za kumulativnu amortizaciju, koristeći metodu efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospijeća, usklađenog za bilo koji gubitak. Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za bilo koji gubitak.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7 Financijska imovina i obveze (nastavak)

Prihodi od kamata priznaju se primjenom metode efektivne kamatne stope za dužničke instrumente koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku i po FVOSD.

Za financijsku imovinu, osim za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, osim za financijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena.

Za financijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak financijske imovine. Ako se, u narednim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik na kreditno umanjenu financijski instrument poboljša tako da financijski instrument više nije kreditno umanjeno, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, Grupa priznaje prihode od kamata primjenom efektivne kamatne stope usklađene kreditnim rizikom na amortizirani trošak financijske imovine pri početnom priznavanju. Izračun se ne vraća na bruto osnovu čak i ako se kreditni rizik financijske imovine naknadno poboljša tako da financijska imovina više nije kreditno umanjena.

Prihodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka.

(iii) Umanjenje financijske imovine

Grupa priznaje rezervacije za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku te za potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja pojedinog financijskog instrumenta.

Grupa uvijek priznaje cjeloživotne očekivane kreditne gubitke (ECL) za potraživanja od kupaca temeljem odabranog pojednostavljenog pristupa. Očekivani kreditni gubici na ovu financijsku imovinu procjenjuju se na temelju matrice dana kašnjenja kreirane na temelju povijesnog iskustva Grupe u pogledu kreditnih gubitaka, usklađene s faktorima koji su specifični za dužnike. Grupa trenutno ne usklađuje stopu gubitka za buduće makroekonomske uvjete budući da nije provelo analizu utjecaja makroekonomskih čimbenika na povijesne stope gubitka, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno.

Za sve ostale financijske instrumente Grupa priznaje cjeloživotni ECL kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja, Grupa mjeri gubitak za taj financijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u. Cjeloživotni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta.

Nasuprot tome, 12-mjesečni ECL predstavlja dio cjeloživotnog ECL-a uslijed vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza u sljedećih 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik na financijskom instrumentu značajno porastao od početnog priznavanja, Grupa uspoređuje rizik nastanka statusa neispunjenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjenja obveza financijskog instrumenta na datum početnog priznavanja. Prilikom ove procjene, Grupa uzima u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo te informacije koje se odnose na budućnost, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili angažmana. Konkretno, Grupa se prilikom procjene značajnog pogoršanja kreditnog rizika oslanja na dane kašnjenja. Ukoliko dužnik kasni više od 360 dana, tada Grupa pretpostavlja da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.7 Financijska imovina i obveze (*nastavak*)

Unatoč naprijed navedenom, pretpostavlja se da se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da financijski instrument ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja. Utvrđeno je da financijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- Financijski instrument ima niski rizik nastanka statusa neispunjenja obveza,
- Dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze u kratkom roku, i
- Nepovoljne promjene ekonomskih i poslovnih uvjeta na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obveze novčanog toka.

Međutim, Grupa trenutno ne koristi pojednostavljenje niskog kreditnog rizika prilikom ocjene značajnog povećanja kreditnog rizika. Grupa redovito prati učinkovitost korištenih kriterija za utvrđivanje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što dođe do kašnjenja u plaćanjima

Definicija statusa neispunjenja obveze

Sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj nepodmirenja za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom, Grupa smatra povijesnim iskustvom koje pokazuju da financijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito nije nadoknadiva:

- kada je dužnik prekršio financijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike, uključujući i Grupu, u cijelosti (bez uzimanja u obzir bilo kojeg kolaterala koje drži Grupa).

Bez obzira na gore navedenu analizu, Grupa smatra da je došlo do neispunjavanja obveza kada je financijska imovina dospjela više od 360 dana, a nisu plaćene obveze po istoj, osim ako Grupa ne raspolaže razumnim i potkrijepljivim informacijama kako bi pokazala prikladniji kriterij kašnjenja.

Kreditno umanjena financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika;
- kršenje ugovora, kao neispunjenje obveze (definirano iznad);
- kada izdavatelj dužniku, zbog financijskih poteškoća dužnika, odobrava istom koncesiju koju inače ne bi uzeo u obzir;
- postaje vjerojatno da će dužnik otići u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju
- nestanak aktivnog tržišta za određenu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Politika otpisa

Grupa otpisuje financijsku imovinu kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je u stečajnom postupku ili u slučaju potraživanja od kupaca, kada su iznosi dospjeli preko tri godine, ovisno što se prije dogodi. Otpisana financijska imovina i dalje može biti podložna aktivnostima naplate postupaka Grupe, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Prihod od naplate prethodno otpisane financijske imovine se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Probability of Default, PD), gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Loss Given Default, LGD), tj. veličine gubitka ako dođe do neispunjenja i izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Exposure at Default, EAD). Procjena vjerojatnosti neispunjavanja obveza i gubitka zbog neispunjavanja obveza temelji se na povijesnim podacima te informacijama navedenim u prethodnim paragrafima. Što se tiče izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza, za financijsku imovinu ona predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja. Za procjenu PD i LGD parametara, Grupa se oslanja na publikacije vanjskih investicijskih rejting agencija.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7 Financijska imovina i obveze (nastavak)

Za financijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak se procjenjuje kao razlika između svih ugovornih novčanih tijekova koji dospijevaju u skladu s ugovorom i svih očekivanih novčanih tijekova, diskontirana po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi. Ako je Grupa mjerilo rezervacije za očekivane kreditne gubitke za financijski instrument u iznosu cjeloživotnog ECL-a u prethodnom izvještajnom razdoblju, ali na trenutni datum izvještavanja utvrđuje da uvjeti za cjeloživotni ECL-a više nisu ispunjeni, Grupa mjeri gubitak u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u na trenutni datum izvještavanja, osim za imovinu za koju je korišten pojednostavljeni pristup (potraživanja od kupaca).

Grupa priznaje dobit ili gubitak od umanjenja u računu dobiti i gubitka za sve financijske instrumente s odgovarajućim usklađenjem knjigovodstvenog iznosa kroz račun rezerviranja za očekivane kreditne gubitke.
Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu samo kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove ili kada prenosi financijsku imovinu, sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad financijskom imovinom na drugu osobu.

Ako Grupa ne prenosi i ne zadržava suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te nastavlja kontrolirati prenesenu imovinu, Grupa priznaje svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obvezu za iznose koje će možda morati platiti. Ako Grupa zadrži sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenom financijskom imovinom, Grupa nastavlja priznavati financijsku imovinu i također priznaje zaprimljeni kolateral za primljenu imovinu.

U slučaju prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i iznosa primljene naknade i potraživanja priznaje se u računu dobiti i gubitka. Nadalje, pri prestanku priznavanja ulaganja u dužnički instrument mjereno po FVOSD, kumulativna dobit ili gubitak prethodno akumuliran u rezervi za revalorizaciju ulaganja reklasificira se u dobit ili gubitak, izuzev vlasničkih instrumenata za koje je odabrana FVOSD opcija.

Zajmovi i potraživanja

Grupa uvijek iskazuje rezervacije za gubitke potraživanja od kupaca u iznosu jednakom cjeloživotnom ECL-a. Očekivani kreditni gubici na potraživanja od kupaca procjenjuju se na temelju povijesnih podataka uzimajući u obzir povijesno iskustvo nastanka statusa neispunjenja obveza dužnika, i analizu tekuće financijske pozicije dužnika. Grupa je priznala gubitak u iznosu od 100% na sva potraživanja koja su dospjela preko 360 dana a za koja je individualnom provjerom financijske pozicije dužnika utvrđeno da nisu nadoknadiva. Nije bilo promjena u tehnikama procjene ili značajnim pretpostavkama tijekom tekućeg izvještajnog razdoblja.

Grupa otpisuje potraživanje od kupaca kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je stupio u stečajni postupak, ili kada su potraživanja od kupaca dospjela više od tri godine, ovisno što se dogodi ranije. Budući da iskustvo povijesnog kreditnog gubitka Grupe ne pokazuje značajno različite obrasce gubitka za različite segmente klijenata, rezerviranja za gubitke temeljene na statusu dospjeća se dodatno ne razlikuju između različitih korisničkih grupa Grupe.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.7 Financijska imovina i obveze (*nastavak*)

Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju ili kao financijske obveze po fer vrijednosti unutar dobiti ili gubitka ili kao ostale financijske obveze. Grupa nema financijskih obveza koje su klasificirane po fer vrijednosti unutar dobiti ili gubitka.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se početno mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije.

Ostale financijske obveze se kasnije mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Grupe podmirene, poništene ili su istekle.

3.8 Državna potpora

Državna potpora priznaje se kada postoji razumno uvjerenje da će Grupa ispuniti uvjete uz koje se daju potpore te razumno uvjerenje da će iste biti primljene. U skladu s tim Grupa ne priznaje potpore dok ne postoji dovoljno jamstvo da će Grupa zadovoljiti uvjete koji se za potporu traže te da će potpora biti primljena.

Državna potpora priznaje se u dobit ili gubitak na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju troškovi za čije je pokriće potpora namijenjena. Potraživanja za državnu potporu za nadoknadu rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili u svrhu pružanja trenutne financijske potpore subjektu bez budućih povezanih troškova, priznaju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je potraživanje nastalo. Potpore povezane s materijalnom imovinom koja se amortizira priznaju se u dobit ili gubitak u razdobljima i omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine. U izvještaju o financijskom položaju potpora se prikazuje kao odgođeni prihod koji se priznaje u dobit ili gubitak tijekom vijeka upotrebe imovine.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9 Najmovi

Politika koja vrijedi od 1. siječnja 2019. godine

Prilikom sklapanja ugovora Grupa procjenjuje da li ugovor jest ili sadrži karakteristike najma. Odnosno, procjenjuje da li se ugovorom prenosi pravo kontrole korištenja predmetne imovine tijekom vremena u zamjenu za naknadu.

i. Grupa kao najmodavac - financijski najam

Računovodstvo najmodavca kod financijskog najma ostaje u najvećoj mjeri nepromijenjeno u odnosu na zahtjeve MRS-a 17.

ii. Grupa kao najmodavac - operativni najam

Najmovi u kojima Grupa u najvećoj mjeri ne prenosi sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom klasificiraju se kao operativni najmovi. Prihodi od najma priznaju se linearno tijekom trajanja najma i, zbog svoje poslovne prirode, uključuju se u prihode u računu dobiti i gubitka. Početni izravni troškovi nastali u pregovorima i uređivanju operativnog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u najmu i priznaju se tijekom trajanja najma po istoj osnovi kao i prihodi od najma. Potencijalne najamnine priznaju se kao prihod u razdoblju u kojem su zarađene.

iii. Grupa kao najmoprimac - operativni najam

Za sve najmove, osim kratkoročnih najмова te najмова imovine niske vrijednosti, Grupa primjenjuje jedinstveni pristup priznavanja i mjerenja. Grupa priznaje obveze s osnove plaćanja po najmu i pravo korištenja imovine koje predstavlja pravo na korištenje predmetne imovine.

Imovina s pravom korištenja

Grupa priznaje imovinu s pravom korištenja u trenutku sklapanja ugovora o najmu (odnosno u trenutku kada je predmetna imovina raspoloživa za upotrebu). Imovina s pravom korištenja mjeri se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti te se prilagođava prema ponovnom mjerenju obveza iz najma. Trošak imovine s pravom korištenja uključuje iznos priznatih obveza po zakupu, inicijalne izravne troškove te plaćanja po zakupu izvršena na dan ili prije sklapanja ugovora, umanjen za primljene poticaje za zakup. Imovina s pravom korištenja amortizira se linearno tijekom trajanja najma.

Obveze s osnove najma

Prilikom sklapanja ugovora o najmu, Grupa priznaje obveze s osnove najma, mjerene po sadašnjoj vrijednosti budućih plaćanja po zakupu tijekom trajanja najma. Plaćanja s osnove najma uključuju fiksna plaćanja (umanjena za sva potraživanja s osnove poticaja), varijabilna plaćanja koje ovise o indeksu ili stopi, te iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni s osnove garancija za preostalu vrijednost. Plaćanja s osnove najma mogu uključivati i vrijednost opcije kupnje čija se realizacija očekuje s razumnom sigurnošću te plaćanje penala za raskid najma, ukoliko uvjeti ugovora predviđaju opciju raskida. Promjenjiva plaćanja s osnove najma koja ne ovise o indeksu ili stopi priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem je nastao događaj ili uvjet koji uvjetuje plaćanje.

BILJEŠKA 2 – ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.9 Najam (nastavak)

Politika primjenjiva prije 1. siječnja 2019. godine

Najam se inicijalno klasificira kao financijski ili kao operativni najam.

i. Grupa kao najmodavac - financijski najam

Najmovi kod kojih Grupa kao najmodavac prenosi uglavnom sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom klasificiraju se kao financijski najmovi. Kada se sredstva daju u zakup po ugovoru o financijskom najmu, sadašnja vrijednost plaćanja najma priznaje se kao potraživanje (unutar zajmova i potraživanja od kupaca). Razlika između bruto potraživanja od financijskog najma i sadašnje vrijednosti budućih naplata po potraživanju od financijskog najma predstavlja nezarađeni financijski prihod. Početni izravni troškovi nastali u pregovorima i uređivanju financijskog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u najmu i smanjuju iznos prihoda priznatog tijekom trajanja zakupa.

ii. Grupa kao najmodavac - operativni najam

Najmovi u kojima Grupa ne prenosi znatan dio rizika i koristi vlasništva nad imovinom klasificiraju se kao operativni najmovi. Prihod od najma evidentira se kao ostvaren na temelju ugovornih uvjeta najma u Ostalom operativnom dohotku. Početni izravni troškovi nastali u pregovaranju s operativnim najmovima dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u najmu i priznaju se tijekom trajanja najma na istoj osnovi kao i prihodi od najma. Potencijalne najmnine priznaju se kao prihod u razdoblju u kojem su zarađene.

iii. Grupa kao najmoprimac - operativni najam

Najmovi koji u značajnoj mjeri ne prenose na Grupu sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom, su operativni najmovi. Plaćanja operativnog najma priznaju se kao trošak u računu dobiti i gubitka, linearno, tijekom trajanja najma. Potencijalna najmnina se priznaje kao trošak u razdoblju u kojem su nastali.

3.10 Zalihe

Zalihe gotovih proizvoda i proizvoda za preprodaju su vrednovane po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti ovisno o tome koji je niži. Trošak zaliha je određen prema ponderiranom prosječnom trošku i uključuje troškove nabave zaliha i trošak njihova dovođenja na postojeću lokaciju i sadašnje stanje. Neto prodajna vrijednost je jednaka procijenjenoj prodajnoj cijeni u regularnom tijeku poslovanja umanjenoj za procijenjeni trošak dovršenja i prodaje.

Sirovine i repromaterijal se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, koristeći princip ponderiranog prosječnog troška. Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova proizvodnje (na bazi normalnog redovnog kapaciteta proizvodnje). Rezervni dijelovi se vrednuju po manjem iznosu između troška nabave i neto prodajne vrijednosti.

Vrijednost zaliha koje imaju spori obrtaj i koje su zastarjele smanjuje se na teret dobiti ili gubitka za tekuću godinu.

3.11 Ugovori o izgradnji

Troškovi iz ugovora priznaju se u trenutku kada nastanu. Kada ishod ugovora o izgradnji nije moguće pouzdano procijeniti, prihodi iz ugovora priznaju se samo u iznosu nastalih troškova iz ugovora za koje se očekuje da će se moći realizirati.

Kad je ishod ugovora o izgradnji moguće pouzdano procijeniti i kada je vjerojatno da će se ugovorom ostvariti prihodi, prihodi iz ugovora o izgradnji priznaju se kao prihodi tijekom trajanja ugovora. Kada postoji vjerojatnost da će ukupni troškovi ugovora premašiti ukupne prihode ugovora, očekivani gubitak se odmah priznaje kao trošak.

Grupa primjenjuje metodu stupnja dovršenosti kako bi utvrdila odgovarajući iznos prihoda i rashoda za određeno razdoblje. Stupanj dovršenosti mjeri se na temelju troškova iz ugovora do datuma bilance kao postotak ukupno procijenjenih troškova za svaki ugovor. Pri utvrđivanju stupnja dovršenosti isključuju se svi troškovi nastali tijekom godine, a koji se odnose na buduće poslovne aktivnosti po ugovoru te se iskazuju kao zalihe, predujmovi ili ostala imovina, ovisno o njihovoj prirodi.

Za sve ugovore u tijeku kod kojih nastali troškovi i priznati dobiti (umanjeni za priznate gubitke) premašuju postupno zaračunate iznose, Grupa bruto iznos potraživanja od naručitelja iskazuje u sklopu imovine. Postupno zaračunati iznosi koje naručitelji nisu platili i zadržani iznosi iskazani su u sklopu potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Za sve ugovore u tijeku kod kojih postupno zaračunati iznosi premašuju nastale troškove i priznate dobitke (umanjene za priznate gubitke), Grupa bruto iznos obveze prema naručiteljima iskazuje u sklopu obveza.

3.12 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

3.13 Upisani kapital

Upisani kapital je iskazan u kunama po nominalnoj vrijednosti.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.14 Porez na dobit

Porez na dobit obračunava se prema važećim zakonima i propisima.

Porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobiti ili gubitku, osim u slučaju kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u glavnici, te se tada priznaje u glavnici.

Tekući porez predstavlja procijenjenu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu sukladno poreznim stopama važećim na datum izvještavanja te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Privremene razlike ne priznaju se za: početno priznavanje imovine ili obveze koja ne utječe na računovodstvenu niti na oporezivu dobit i ulaganja u ovisna društva ukoliko neće privremene razlike biti ukinute u predvidivoj budućnosti. Privremene razlike ne priznaju se pri inicijalnom priznavanju goodwilla. Iznos odgođenog poreza temelji se na očekivanoj realizaciji ili namirenju knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, korištenjem poreznih stopa koje se primjenjuju ili uglavnom primjenjuju na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina se priznaje kada je vjerojatno da će postojati dostatna oporeziva dobit za koju se odgođena porezna imovina može iskoristiti. Odgođena porezna imovina je smanjena kada više nije vjerojatno da će porezna korist biti ostvarena.

3.15 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.17 Posudbe i troškovi posudbi

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva.

Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Grupa ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

3.18 Primanja zaposlenih

(a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih zaposlenika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju.

(b) Otpremnine

Obveze za otpremnine priznaju se kada Grupa prekine radni odnos zaposlenika prije normalnog datuma umirovljenja ili odlukom zaposlenika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Grupa priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzela obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim zaposlenicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa. Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon datuma bilance, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost.

3.19 Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Gdje postoje određene slične obveze, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev sredstava određuje se razmatranjem kategorije obveza u cjelini. Rezerviranje se priznaje čak i ako je vjerojatnost odljeva sredstava u odnosu na bilo koju stavku koja se nalazi u istoj kategoriji obveza mala.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Iznos rezerviranja povećava se u svakom razdoblju da se odrazi proteklo vrijeme. Ovo se povećanje prikazuje kao rashod od kamata.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.20 Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, količinske rabate i prodajne diskonte.

Grupa priznaje prihode kada je kontrola nad robom prenesena na kupca, kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Grupa imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Grupe koje su opisane u nastavku.

(i) Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i robe

Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i robe priznaju se kada Grupa prenese rizike nad robom na kupca, kada kupac prihvati isporučene proizvode i robu i kada je naplativost nastalih potraživanja prilično sigurna.

(ii) Prihodi od pružanja usluga

Grupa ostvaruje prihode od pružanja usluga. Prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene, prema stupnju dovršenosti, na osnovu udjela stvarno obavljenih usluga u odnosu na ukupne usluge koje se trebaju obaviti.

(iii) Prihodi od ugovora o izgradnji

Prihod od ugovora sastoji se od početnog iznosa dogovorenog u ugovoru uvećanog za odstupanja ugovorenih radova, tužbi te dodatnih poticaja kada je vjerojatno da će rezultirati prihodom i da se mogu sa sigurnošću izmjeriti. Kada je ishod ugovora o izgradnji moguće pouzdano procijeniti, prihodi ugovora i troškovi ugovora povezani s ugovorom o izgradnji trebaju se priznati kao prihod, odnosno rashod prema stupnju dovršenosti ugovornih aktivnosti.

Stupanj dovršenosti se ocjenjuje na temelju pregleda izvršenih radova do datuma bilance. Kada se stupanj dovršenosti ne može sa sigurnošću utvrditi, prihod od ugovora priznaje se jedino ako je vjerojatno da će se troškovi ugovora nadoknaditi. Očekivani gubitak iz ugovora se odmah prikazuje u računu dobiti i gubitka. Ova metoda je prikladna mjeri napretka prema potpunom ispunjavanju ovih obveza izvršenja u skladu s MSFI 15.

(iv) Financijski prihodi

Financijski prihodi sastoje se od prihoda od kamata na investirana sredstva, promjene fer vrijednosti financijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te dobitaka od tečajnih razlika. Prihod od kamata priznaje se u trenutku kada nastaje, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

3.21 Porez na dodanu vrijednost

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u bilanci na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

3.22 Raspodjela dobiti

Raspodjela dobiti udjeličarima priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem je raspodjela odobrena od strane Glavne skupštine.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.23 Pomorsko dobro i koncesija

Prema Odluci o izmjeni Odluke o koncesiji pomorskog dobra od 5. srpnja 2007. godine i Odluci od 2. kolovoza 2007. godine Brodosplit d.d., i njegova ovisna društva u svom poslovanju koriste površine zemljišta (580.589 m²) i mora (222.319 m²) date od strane koncesionara - Republike Hrvatske na rok od 32 godine, počevši od 19. travnja 2000. godine.

Pitanja koncesije na pomorskom dobru regulirana su Pomorskim zakonom, Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama, Odlukama Vlade Republike Hrvatske o koncesiji pomorskog dobra u svrhu gospodarskog korištenja luke posebne namjene i Ugovorom između davatelja koncesije i ovlaštenika koncesije o koncesiji pomorskog dobra. Postoji neizvjesnost oko vlasništva članica Grupe Brodosplit i tretmana pomorskog dobra (područje koje graniči s morem), koje se trenutno nalazi u vlasništvu države. Zgrade sagrađene na tom zemljištu također predstavljaju pomorsko dobro.

Osnovni Ugovor o koncesiji pomorskog dobra u svrhu gospodarskog korištenja luke posebne namjene zaključen je 19. travnja 2000. godine (sa izmjenama Odluka o izmjeni od 2. kolovoza 2007. godine, te od 6. kolovoza 2007. godine, NN RH broj 72/07 i 81/07) sa davateljem koncesije Vladom Republike Hrvatske a sadrži sljedeće bitne elemente:

Predmet ugovora

Davatelj koncesije daje ovlašteniku koncesije ovlaštenje za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, luke posebne namjene, površine od 563.549 m² kopnenog prostora i 222.319 m² morskog prostora, odnosno ukupno 785.868 m² zauzetog pomorskog dobra.

Pravo korištenja

Koncesijom se daje pravo gospodarskog korištenja luke posebne namjene-brodogradilišta Split, Splitsko - dalmatinske županije s objektima.

Vrijeme korištenja koncesije

Koncesija se daje na rok od 32 godine, računajući od dana potpisa ugovora.

Plaćanje koncesije

Ovlaštenik koncesije je dužan plaćati davatelju koncesije godišnju naknadu koja se sastoji od dva dijela:

1. stalnog dijela u iznosu od 0,50 kune po metru kvadratnom zauzete površine godišnje;
2. promjenjivi dio naknade u iznosu od 1% godišnje dobiti društva, nakon oporezivanja.

Koncesijska naknada se plaća na način:

1. stalni dio - u početnoj godini i za godinu u kojoj koncesija ističe razmjerno mjesecima korištenja, a za svaku narednu godinu do 1. travnja u tekućoj godini,
2. promjenjivi dio naknade plaća se unatrag i to do 30. travnja za proteklu godinu.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.23 Pomorsko dobro i koncesija (nastavak)

Kad se ovlaštenik koncesije odrekne koncesije prije isteka vremena za koje je koncesija dana, dužan je platiti davatelju koncesije naknadu u iznosu koji odgovara trogodišnjoj stalnoj naknadi.

Neprenosivost koncesije

Ovlaštenik koncesije bez odobrenja davatelja koncesije ne može u cjelosti ili djelomično prenositi koncesiju na pomorskom dobru na drugu pravnu ili fizičku osobu bez izričite suglasnosti davatelja koncesije.

Koncesija na korištenje pomorskog dobra obračunava se prema uvjetima iz zaključenih ugovora počevši od 2000. godine i tereti poslovne rashode obračunskih razdoblja.

Izmjene ugovora o koncesiji pomorskog dobra

Društvo i davatelj koncesije Vlada Republike Hrvatske sklopili su dana 11. veljače 2011. godine Dodatak br. 1 Ugovora o koncesiji pomorskog dobra u svrhu gospodarskog korištenja luke posebne namjene – brodogradilišta Split, kojim je promjenjeno:

Plaćanje koncesije

Ovlaštenik koncesije je dužan plaćati davatelju koncesije godišnju naknadu koja se sastoji od dva dijela: stalnog dijela u iznosu od 3 kune po metru kvadratnom zauzete površine godišnje promjenjivi dio naknade u iznosu od 1% od godišnjeg prihoda

Koncesijska naknada se plaća na način:

1. stalni dio naknade za tekuću godinu plaća se u roku od 45 dana od dana zaključenja Dodatka ugovoru o koncesiji, za slijedeće godine unaprijed do 15. travnja u tekućoj godini
2. promjenjivi dio naknade plaća se unatrag i to u dva dijela: do 30. rujna za prvo polugodište tekuće godine, do 30. travnja za drugo polugodište protekle godine.

Uredbom o izmjenama i dopunama uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (NN RH broj 10/17) od 10. veljače 2017. godine definira se obračun promjenjivog dijela naknade u iznosu od 1% od godišnjeg prihoda, s time da se prihodom smatra onaj dio prihoda kojim se pokrivaju pozicije iz Računa dobiti i gubitka koncesionara kako slijedi: troškovi osoblja, amortizacija i dobit razdoblja. Ukoliko je poslovni rezultat razdoblja gubitak, osnovica za obračun koncesijske naknade računa se samo zbrajanjem pozicija troškova osoblja i amortizacije. Promjena obračuna koncesije se primjenjuje od 11. veljače 2017. godine.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24 Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

Prva primjena novih standarda, izmijenjenih postojećih standarda te novih tumačenja koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i tumačenja koje objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija su na snazi u tekućem izvještajnom razdoblju:

- **MSFI 16 „Najmovi“**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- izmjene **MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“** - Predumjovi s negativnom naknadom, usvojene u Europskoj uniji 22. ožujka 2018. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- izmjene **MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** – Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja, usvojene u Europskoj uniji 13. ožujka 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- izmjene **MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** - Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- izmjene raznih standarda uslijed **„Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015. - 2017.“**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 14. ožujka 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **OTMFI 23 „Nesigurnost u vezi s primjenom poreznih pravila na porez na dobit“** – usvojen u Europskoj Uniji 23. listopada 2018. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Usvajanje novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do značajnih promjena u konsolidiranim financijskim izvještajima, osim primjene MSFI 16.

Utjecaj početne primjene MSFI-a 16 Najmovi

(a) Utjecaj nove definicije najma

Grupa je iskoristila praktična rješenja dostupna za prijelaz na MSFI 16 kako ne bi ponovno procjenjivalo je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadržava li ugovor najam. Slijedom toga, definicija najma u skladu s MRS-om 17 i OTMFI-jem 4 i dalje će se primjenjivati na najmove sklopljene ili izmijenjene prije 1. siječnja 2019.

Promjena definicije najma uglavnom se odnosi na pojam kontrole. MSFI-jem 16 određuje se sadržava li ugovor najam na temelju kojeg klijent ima pravo kontrolirati uporabu utvrđene imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. To se razlikuje od usredotočenosti na „rizike i koristi“ koja obilježava MRS 17 i OTMFI 4.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24 Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

Grupa primjenjuje definiciju najma i povezane smjernice sadržane u MSFI-ju 16 na sve ugovore o najmu sklopljene ili izmijenjene 1. siječnja 2019. ili nakon tog datuma (bez obzira na to je li riječ o najmodavcu ili najmoprimcu). Prva primjena MSFI-ja 16, prikazana je u bilješci 14a „Imovina s pravom korištenja“.

(b) Utjecaj na računovodstvo najmoprimca

(i) Protekli poslovni najmovi

MSFI 16 će promijeniti način na koji Grupa obračunava najmove koji su prethodno klasificirani kao poslovni najmovi prema MRS-u 17, i koji su bili izvanbilančne stavke. Pri primjeni MSFI-ja 16, Grupa za sve najmove (osim za najmove navedene u nastavku)

- iskazuje imovinu s pravom uporabe i obveze po najmu u izvještaju o financijskom položaju, koje se prvi put mjere u visini sadašnje vrijednosti budućih plaćanja najma, s imovinom s pravom uporabe usklađenom za iznos unaprijed plaćenih ili odgođenih plaćanja najma u skladu s MSFI-jem 16: C8 (b) (ii)
- iskazuje amortizaciju imovine s pravom uporabe i kamate na obveze po najmu u izvještaju o dobiti i gubitku;
- razdvaja ukupan iznos novca uplaćenog u dio glavnice (prikazan u poslovnim aktivnostima) i kamate (prikazane u poslovnim aktivnostima) u izvještaju o tijeku novca.
- Poticaji za najam (npr. razdoblja za koja je najmodavac oslobodio najmoprimca od plaćanja najamnine) iskazani su kao dio mjerenja imovine s pravom uporabe i obveza po najmu, dok su se u skladu s MRS-om 17 iskazivali poticaji za najam, pravocrtno amortizirani kao smanjenje troška najma.
- U skladu s MSFI-jem 16, za imovinu s pravom uporabe ispituje se umanjene vrijednosti u skladu s MRS-om 36.
- Za sve kratkoročne najmove (razdoblje najma od 12 mjeseci ili manje) te najmove imovine male vrijednosti (kao što su tableti i osobna računala te uredski namještaj i telefoni).

Grupa je odlučila pravocrtno iskazati rashode za najam, kako je to dopušteno MSFI-jem 16. Navedeni se trošak iskazuje kao „Ostali vanjski troškovi” u dobiti i gubitku.

Grupa je iskoristila sljedeća praktična rješenja pri primjeni pristupa na kumulativnoj osnovi u pogledu najmovi koji su prethodno klasificirani kao poslovni najmovi prema MRS-u 17.

- Grupa je primijenila jedinstvenu diskontnu stopu na portfelj najmovi sa sličnim obilježjima.
- Grupa je uskladila imovinu s pravom uporabe na datum početne primjene za iznos rezerviranja za štetne ugovore o najmu iskazane u skladu s MRS-om 37 u izvještaju o financijskom položaju netom prije datuma početne primjene umjesto provedbe procjene umanjene vrijednosti.
- Grupa je odlučila ne iskazati imovinu s pravom uporabe i obveza po najmu za najmove čije razdoblje trajanja završava u roku od 12 mjeseci od datuma početne primjene.
- Grupa je izostavila početne izravne troškove iz mjerenja imovine s pravom uporabe na datum početne primjene.
- Grupa je na temelju naknadnog uvida utvrdila razdoblje trajanja najma u slučaju ugovora s mogućnosti produljenja ili prekida najma.

(i) Protekli financijski najmovi

Kad je riječ o najmovima klasificiranim kao financijskim najmovima prema MRS-u 17, knjigovodstveni iznos imovine i obveza temeljem financijskog najma izmjeren primjenom MRS-a 17 netom prije početka početne primjene reklasificira se u imovinu s pravom uporabe odnosno obveze po najmu bez usklađivanja, osim ako je Grupa odlučila primijeniti iznimku za priznavanje najmovi male vrijednosti. Imovina s pravom uporabe i obveze po najmu obračunavaju se primjenom MSFI-ja 16 od 1. siječnja 2019.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.24 Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

Najmovi

Grupa je primijenila MSFI 16 uporabom pristupa na kumulativnoj osnovi te stoga nije prepravilo usporedne informacije i iskazalo ih je u skladu s MRS-om 17. Pojednosti računovodstvenih politika u skladu s MRS-om 17 i MSFI-jem 16 prezentirane su zasebno u nastavku.

Izmjena postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja, u Europskoj uniji bile su usvojene, ali ne i na snazi sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS:

- izmjene **MRS-a 1 “Prezentacija finansijskih izvještaja”** i **MRS-a 8 “Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama greškama”** – Definicija značajnosti, usvojene u Europskoj uniji 29. studenoga 2019. (na snazi za godišnja razdoblja počevši na ili nakon 1.1.2020.),
- izmjene **MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti”**, **MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje”** te **MSFI-ja 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje”** - Reforma referentnih kamatnih stopa, usvojene u Europskoj uniji 15. studenoga 2020. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020.),
- izmjene upućivanja na Konceptualni okvir u MSFI-jevima, usvojene u Europskoj uniji 29. studenoga 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020.).

Grupa je odabrala ne primjenjivati nove standarde, izmjene postojećih standarda i interpretacije prije datuma njihova stupanja na snagu. Grupa očekuje da primjene ovih standarda i izmjena postojećih standarda ne dovode do materijalnih promjena finansijskih izvještaja u razdoblju prve primjene standarda.

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, ali još neusvojeni u EU

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija na datum objavljivanja finansijskih izvještaja još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) - Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.),
- izmjene **MSFI 3 “Poslovna spajanja”** - Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koje je datum stjecanja na ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog razdoblja koje počinje na dan ili nakon 1. siječnja 2020. i na stjecanje sredstava do kojih dolazi na ili nakon početka tog razdoblja),
- izmjene **MSFI-ja 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji”** i **MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima”** - Prodaja odnosno ulog imovine između ulagača i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela).

Grupa očekuje da prva primjena ovih standarda i izmjena postojećih standarda neće dovesti do materijalnih promjena konsolidiranih finansijskih izvještaja u razdoblju prve primjene.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Grupa izrađuje procjene i stvara pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima. U nastavku se navode procjene i pretpostavke koje bi mogle uzrokovati značajan rizik usklađivanja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini.

(a) Priznavanje prihoda – metoda stupnja dovršenosti

Grupa primjenjuje metodu stupnja dovršenosti kako bi utvrdila odgovarajući iznos prihoda iz ugovora o izgradnji za određeno razdoblje. Stupanj dovršenosti mjeri se na temelju troškova iz ugovora do datuma bilance kao postotak ukupno procijenjenih troškova za svaki ugovor.

(b) Umanjenje vrijednosti kredita

Grupa na godišnjoj osnovi pregledava portfelj kredita i potraživanja radi procjene umanjenja vrijednosti. Tijekom procjene priznavanja umanjenja vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, Grupa procjenjuje postoje li vidljivi podaci koji ukazuju na postojanje mjerljivog umanjenja budućih novčanih tokova portfelja zajmova prije ustanovljavanja umanjenja vrijednosti pojedinog zajma u navedenom portfelju.

(c) Radovi u tijeku i prihodi

Prihodi i troškovi ugovora prikazani u financijskim izvještajima se temelje na najboljoj projektantskoj i financijskoj procjeni stupnja dovršenosti ugovora i dobiti koja će biti ostvarena po završetku projekta od strane Grupe. Kalkulacija radova u tijeku se temelji na prosudbi procijenjenih budućih troškova i dobiti. Kako projekt napreduje, ove prosudbe mogu biti znatno promijenjene ukoliko se pojave neočekivani troškovi ili nepredviđene teškoće vezane uz projekt.

(c) Procjena korisnog vijeka uporabe materijalne imovine

Grupa preispituje procijenjeni uporabni vijek građevinskih objekata, opreme i prijevoznih sredstava. Korisni vijek upotrebe bit će periodično preispitan postoje li okolnosti za izmjenu procjene u odnosu na prethodno utvrđenu. Promjene u procjeni, ako ih bude, prikazat će se u budućim razdobljima kroz promijenjeni trošak amortizacije tijekom preostalog, promijenjenog korisnog vijeka uporabe.

(e) Nadoknadivost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Nadoknativa vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja procijenjena je po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova diskontiranih po tržišnoj kamatnoj stopi na datum mjerenja. Kratkotrajna potraživanja bez navedene kamatne stope mjerena su prema iznosu originalnog računa ukoliko učinak diskontiranja nije značajan.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

(f) Umanjenje vrijednosti zaliha

Zalihe se procjenjuju zasebno na svaki datum izvještavanja te su umanjene prema procjeni vjerojatnosti prodaje i starosnoj strukturi. Izračun umanjenja vrijednosti pojedinačnih zaliha temelji se na datumu posljednjeg izlaza i danima obrtaja. Uprava je postavila kategorije ispravka vrijednosti zaliha s obzirom na starost pojedinih artikala kako bi odredili pojedinačno umanjenje vrijednosti zaliha.

(g) Sudske tužbe i postupci

Rezerviranja za sudske tužbe i postupke iskazuju se na temelju najbolje procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke nakon savjetovanja s odvjetnikom.

(h) Popravci u garantnom periodu

Grupa priznaje procijenjene obveze popravka ili zamjene za sve proizvode koji su pod garancijom na datum bilance. To rezerviranje se temelji na iskustvu iz prethodnih razdoblja popravaka i zamjena proizvoda.

(i) Ugovori s poteškoćama

Grupa priznaje rezerviranje za ugovore s poteškoćama kada su očekivane koristi koje će proizaći iz ugovora manje od neizbježnih troškova ispunjavanja ugovornih obveza.

(j) Državne potpore

Državna potpora se priznaje kada postoji razumno uvjerenje da će Grupa zadovoljiti uvjete koji se za nju traže i da će potpora biti primljena. Primitak potpore sam po sebi ne pruža konačan dokaz da su uvjeti koji se tiču potpore ispunjeni ili će biti ispunjeni.

(k) Priznavanje odgođene porezne imovine

Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti korišteni u budućnosti, Uprava donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima. Odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadiivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti te se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 5 – PRIHODI OD PRODAJE

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od prodaje roba i usluga	376.735	430.526
Prihod od van brodograđevne industrije	222.183	122.506
Prihod od izgradnje brodova	422.301	490.454
Prihodi od graditeljskih usluga	163.020	93.025
	1.184.239	1.136.511

Prihodi od izgradnje brodova i prihodi od van brodograđevne industrije rezultat su obračuna sukladno MSFI 15 – Prihodi po ugovorima s kupcima, dok se postotak dovršenosti računa prema troškovnoj metodi odnosno sukladno odnosu ostvarenih troškova u promatranom razdoblju i ukupno planiranih troškova za odnosnu novogradnju.

BILJEŠKA 6 – OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od izvansudskih nagodbi	32.585	-
Prihodi od otpisa obveza	28.952	-
Prihodi od ukidanja rezerviranja	4.283	3.337
Prihodi od naknadno naplaćenih reklamacija	-	18.799
Prihodi od subvencija i državnih potpora	-	120
Ostali poslovni prihodi	11.148	14.629
	76.968	36.885

Ostali poslovni prihodi odnose se najvećim dijelom na naplatu otpisanih potraživanja, prodaju imovine, prihode od arbitraže i slično.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 7 – MATERIJALNI TROŠKOVI

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Troškovi utrošenog materijala	362.312	384.809
Troškovi goriva i energije	25.530	24.403
Troškovi sitnog inventara i rezervnih dijelova	6.723	5.040
Troškovi sirovina i materijala	394.565	414.252
Troškovi prodane robe	118.612	76.751
Usluge vanjske kooperacije	79.522	57.506
Intelektualne usluge	22.638	17.461
Prijevozne usluge	15.655	15.449
Usluge dorade, izrade i prerade u proizvodnji	8.747	16.104
Komunalne usluge	3.442	2.200
Troškovi poštarine, telefona, interneta i slično	962	859
Ostali vanjski troškovi	70.559	29.452
Ostali troškovi	201.525	139.031
Ukupno materijalni troškovi	714.702	630.033

Ostali vanjski troškovi se najvećim dijelom odnose na troškove kooperacije do čijeg je povećanja dovela povećana poslovna aktivnost Grupe tijekom 2019. godine u odnosu na 2018. godinu.

BILJEŠKA 8 – TROŠKOVI OSOBLJA

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Neto plaće i nadnice	183.430	188.411
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	65.201	67.453
Doprinosi na plaće	41.345	42.600
Ostali troškovi zaposlenika	22.191	11.174
	312.167	309.638

Na dan 31. prosinca 2019. broj zaposlenih u Grupi bio je 3.234 (2018.: 3.073).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 9 – OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Gubitak od raskida ugovora	54.435	-
Ostali troškovi zaposlenih	31.641	26.461
Vrijednosno usklađenje imovine	20.308	7.365
Bankovne usluge	19.276	10.863
Intelektualne usluge	13.696	6.292
Ugovori o djelu	10.812	9.415
Troškovi službenih putovanja	8.789	5.677
Trošak osiguranja	4.727	5.052
Kazne i penali	2.293	2.286
Trošak koncesije	1.697	2.614
Troškovi rezerviranja	1.637	2.253
Ostali troškovi	31.683	24.634
	200.994	102.912

Ostali troškovi se u najvećoj mjeri odnose na trošak donacija i sponzorstava, otpis nenaplaćenih potraživanja, troškove promidžbe, troškove licenci, sudske troškove, i slično.

BILJEŠKA 10 – FINACIJSKI PRIHODI

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Pozitivne tečajne razlike	12.284	19.001
Prihodi od kamata	989	117
Prihod od otpuštanja diskonta potraživanja	348	494
Ostali financijski prihodi	437	531
	14.058	20.143

BILJEŠKA 11 – FINACIJSKI RASHODI

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Trošak kamata	72.740	27.828
Negativne tečajne razlike	17.367	11.830
Ostali financijski rashodi	1.914	437
	92.021	40.096

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 12 – POREZ NA DOBIT

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tekući porez	211	318
Odgođeni porez	(5.422)	(5.798)
	(5.211)	(5.480)

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dobit prije oporezivanja	68.006	69.909
Porez na dobit po stopi od 18%	12.241	12.584
Utjecaj različitih poreznih stopa ovisnih društava i unutargrupnih transakcija	1.936	9.085
Porezno nepriznati rashodi	58.889	296
Neoporezivi prihodi i porezni poticaji	(60.474)	(15.856)
Privremene razlike koje nisu priznate kao odgođena porezna imovina	(196)	(157)
Porezni gubitak za koji nije priznata odgođena porezna imovina	(19.200)	(11.856)
Iskorišteni porezni gubici prethodno nepriznati	1.593	424
Porezni prihod priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	(5.211)	(5.480)
Efektivna porezna stopa	(8%)	(8%)

BILJEŠKA 12 – POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Porezni poticaji i privremene razlike koje nisu iskazane kao odgođena porezna imovina

Grupa koristi porezne olakšice temeljem Zakona o poticanju ulaganja, te ima status nositelja poticajnih mjera temeljem ulaganja u novu tvornicu vijčane robe na području grada Knina.

Div Grupa d.o.o. koristi porezne olakšice temeljem Zakona o poticanju ulaganja, te ima status nositelja poticajnih mjera temeljem ulaganja. Za novu tvornicu vijčane robe na području grada Knina, iznos potpore primljenog u obliku poreznog poticaja u iznosu od 151.100 tisuća kuna, te za ulaganje u tvornicu navojnih šipki iznos potpore primljenog u obliku poreznog poticaja u iznosu od 28.303 tisuća kuna. Društvo je do 31. prosinca 2019. godine iskoristilo ukupno 122.303 tisuća kuna, od čega se 103.597 tisuća kuna odnosi na umanjenje obveze plaćanja poreza na dobit.

Zbog povijesne neizvjesnosti oporezive dobiti te visine buduće oporezive dobiti, Društvo nije priznalo odgođenu poreznu imovinu vezano za potporu u obliku poreznog poticaja te za privremene razlike.

U skladu s važećim propisima u Republici Hrvatskoj, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije Grupe i ovisnih društava koja djeluju u Hrvatskoj u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne.

Efekt različitih stopa u zemljama Grupe se odnosi na ulaganje u ovisno društvo Div Sarajevo d.o.o., Bosna i Hercegovina, gdje je porezna stopa 10%, na ovisno društvo MIN DIV Svrlijig a.d., Tvik Div Valjevo d.o.o. i Div Betosnki pragovi d.o.o. Srbija gdje je porezna stopa 15%, te na ovisno društvo Shanghai Vida Industry & Trading Co,Ltd, Kina gdje je porezna stopa 25%.

Kretanje odgođene porezne imovine je bilo kako slijedi:

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje 1. siječnja	6.365	6.167
Smanjenje	-	-
Povećanje	425	198
Stanje 31. prosinca	6.790	6.365

Kretanje odgođene porezne obveze je bilo kako slijedi:

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje 1. siječnja	87.139	92.767
Priznavanje (u sveobuhvatnoj dobiti)	7.080	170
Otpuštanje (u račun dobiti i gubitka)	(5.422)	(5.798)
Stanje 31. prosinca	88.797	87.139

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ukupno porez na dobit	(5.211)	(5.480)

Odgođena porezna obveza je nastala na temelju revalorizacije imovine kako je opisano u bilješki 13 i 14.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 13 – NEMATERIJALNA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	Softver	Projektna dokumentacija	Izdaci za razvoj	Imovina u pripremi	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1.1. 2018.	12.062	-	-	5.335	-	17.316
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-
Nabavke	-		1.154	465		1.619
Prijenos	250		-	(250)	-	-
Rashod i prodaja	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-
Na dan 31.12.2018.	12.231	-	1.154	5.550	-	18.935
Na dan 1.1.2019.	12.231	-	1.154	5.550	-	18.935
Nabavke	321	1.148	173	363	1.698	3.703
Prijenos	511		-	(511)	-	-
Rashod i prodaja	(65)	(230)	-	-	-	(295)
Revalorizacija	(22)	21.723	-	-	-	21.701
Na dan 31.12.2019.	12.976	22.641	1.327	5.402	1.698	44.044
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1.1. 2018.	1.808	-	-	-	-	1.808
Trošak za godinu	2.065	-	-	-	-	2.065
Tečajne razlike	6	-	-	-	-	6
Na dan 31.12. 2018.	3.878	-	-	-	-	3.878
Na dan 1.1. 2019.	3.878	-	-	-	-	3.878
Trošak za godinu	1.060	-	-	-	843	1.903
Na dan 31.12. 2019.	4.938	-	-	-	843	5.781
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1.1.2019.	8.353	-	1.154	5.550	-	15.057
Na dan 31.12.2019.	8.038	22.641	1.327	5.402	855	38.263

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u tisućama kuna)

	Zemljišta	Građevinski objekti	Ulaganja u tuđu imovinu	Alati, namještaj i vozila	Postrojenja i oprema	Brodovi	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost								
Na dan 1.1. 2018.	29.330	502.340	119.815	401.533	415.096	134.160	274.175	1.876.451
Nabavke	-	562	1.249	2.998	12.561	7.936	60.253	85.559
Prijenos	-	5.764	332	(1.546)	2.333	44.953	(51.837)	-
Smanjenje zbog prodaje ovisnih društava	-	-	-	(168)	-	-	-	(168)
Revalorizacija	-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	(165)	(803)	-	(1.294)	(12)	-	(73)	(2.346)
Prodaja i rashod	(6)	-	-	(361)	(8.499)	(9)	(4.697)	(13.572)
Na dan 31.12. 2018.	29.159	507.863	121.396	401.163	421.479	187.040	277.822	1.945.924
Akumulirana amortizacija i ispravak vrijednosti								
Na dan 1.1. 2018.	6.582	66.537	13.033	93.041	133.422	6.765	-	319.381
Korekcija početnog stanja	-	260	-	-	-	-	-	260
Trošak za godinu	-	7.888	9.166	19.516	25.772	870	-	63.211
Smanjenje zbog prodaje ovisnih društava	-	-	-	(168)	-	-	-	(168)
Tečajne razlike	-	(322)	-	(415)	(12)	-	-	(749)
Ispravak vrijednosti	-	-	-	-	-	-	982	982
Prodaja i rashod	-	-	-	(305)	(178)	(8)	-	(491)
Na dan 31.12. 2018.	6.582	74.362	22.198	111.669	159.004	7.627	982	382.425
Neto knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 31.12.2018.	22.576	433.501	99.198	289.494	262.475	179.413	276.840	1.563.499

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u tisućama kuna)

	Zemljišta	Građevinski objekti	Ulaganja u tuđu imovinu	Alati, namještaj i vozila	Postrojenja i oprema	Brodovi	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost								
Na dan 1.1. 2019.	29.159	507.863	121.396	401.163	421.479	187.040	277.822	1.945.924
Nabavke	6.537	16.119	-	17.767	32.849	25.413	12.539	111.224
Prijenos	-	1.041	-	1.887	169	47.336	(50.433)	-
Prijenos sa zalihe	-	-	-	-	-	-	511.376	511.376
Revalorizacija	1.527	2.094	-	15.077	-	-	-	18.698
Tečajne razlike	(16)	(264)	-	(686)	(783)	-	-	(1.749)
Prodaja i rashod	(6.075)	(5.516)	-	(228)	(1.629)	(16.208)	-	(29.656)
Na dan 31.12. 2019.	31.132	521.337	121.396	434.979	452.084	243.581	751.304	2.555.816
Akumulirana amortizacija i ispravak vrijednosti								
Na dan 1.1. 2019.	6.582	74.362	22.198	111.669	159.004	7.627	982	382.425
Korekcija početnog stanja								
Trošak za godinu	-	4.113	7.728	19.319	6.675	6.757	-	44.593
Prijenos	-	(22)	-	22	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	(76)	-	(63)	(66)	-	-	(205)
Prodaja i rashod	-	-	-	(61)	(1.485)	(5.836)	-	(7.382)
Na dan 31.12. 2019.	6.582	78.377	29.926	130.886	164.128	8.548	982	419.431
Neto knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 31.12.2019.	24.550	442.960	91.470	304.093	287.956	235.033	750.322	2.136.386

Zemljišta, građevinski objekti te oprema Grupe s knjigovodstvenom vrijednošću u iznosu od 529.750 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 551.813 tisuća kuna) dane su kao zalog za posudbe Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Oprema u financijskom najmu gdje je Grupa najmoprimac ima knjigovodstvenu vrijednost kako slijedi:

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Trošak opreme pod financijskim najmom	11.293	10.806
Akumulirana amortizacija	(954)	(939)
Neto knjigovodstvena vrijednost	10.339	9.867

BILJEŠKA 14a – IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

Imovina s pravom korištenja gdje je Grupa najmoprimac po oprativnom najmu ima knjigovodstvenu vrijednost kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
1. siječnja 2019.	-	-	-
Povećanje	1.680	205	1.885
Amortizacija	(843)	(112)	(955)
31. prosinca 2019.	837	93	930

BILJEŠKA 15 – ULAGANJA U NEKRETNINE

<i>(u tisućama kuna)</i>	Ulaganje u nekretnine
Nabavna vrijednost	
Na dan 1.1.2018.	5.603
Nabavke	-
Na dan 31.12.2018.	5.603
Na dan 1.1.2019.	5.603
Prodaja	(592)
Na dan 31.12.2019.	5.011
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1.1.2018.	1.157
Trošak za godinu	171
Na dan 31.12.2018.	1.328
Na dan 1.1.2019.	1.328
Trošak za godinu	171
Prodaja	(24)
Na dan 31.12.2019.	1.475
Neto knjigovodstvena vrijednost	
Na dan 1.1.2019.	4.275
Na dan 31.12.2019.	3.536

Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na dan 31.12.2019. godine iznosila je 3.536 tisuće kuna.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 16 – OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijska imovina za prodaju	427	394
Dani depoziti	-	6
Ostala ulaganja	24	4
	451	404

Kretanje dugotrajnih ulaganja prikazano je u tablici ispod

	Financijska imovina raspoloživa za prodaju
	<i>(u tisućama kuna)</i>
1.siječnja 2019.	394
Promjena fer vrijednosti	33
Vrijednosno usklađenje	-
31. prosinca 2019.	427

Povećanje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, kao i vrijednosno usklađenje priznato je u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 17 – ULAGANJA U ZAJEDNIČKE POTHVATE

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Na početku godine	15.214	14.655
Dodatna ulaganja	954	692
Udio u (gubitku)	(89)	(133)
Na kraju godine	16.079	15.214

Financijske informacije ulaganja u zajedničke pothvate se sažeto mogu prikazati kako slijedi:

	1. siječnja 2019.	Ulaganja	Udio u (gubitku)/dobiti	31. prosinca 2019.
<i>(u tisućama kuna)</i>				
Kamen-Dent d.o.o.	14.996	954	(96)	15.854
Marine and energy solutions DIV d.o.o.	218	-	7	225
	15.214	954	(89)	16.079

Pregled financijskih podataka pridruženih društava - 100 %:

	Imovina	Obveze	Prihodi	Neto dobit/ (gubitak)
<i>(u tisućama kuna)</i>				
Kamen-Dent d.o.o.	16.955	(309)	249	(192)
Marine and energy solutions DIV d.o.o.	1.326	(1.285)	4.622	13
	18.281	(1.594)	4.871	(179)

BILJEŠKA 18 – DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca. 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugotrajna potraživanja za kredite zaposlenima	3.813	5.394
Dugotrajna ostala potraživanja	26	1.591
	3.839	6.985

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 19 – ZALIHE

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Sirovine i materijal	177.892	166.396
Trgovačka roba	84.483	96.117
Gotovi proizvodi	136.191	105.509
Proizvodnja u tijeku	28.666	18.558
Predujmovi za zalihe	41.187	32.642
	468.419	419.221

Na dan 31. prosinca 2019. godine nema zaliha (31. prosinca 2018.: 74.855 tisuća kuna) u zalogu za kredite Grupe.

BILJEŠKA 20 – POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca	78.980	112.135
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(26.211)	(26.394)
Potraživanja od kupaca – neto	52.769	85.741
Potraživanja za dane predujmove	16.381	22.791
Potraživanja od države za potpore i subvencije	69.251	25.148
Potraživanja stečena cesijom i asignacijom	5.355	1.804
Potraživanja za kredite zaposlenima	1.884	1.967
Dani zajmovi, depoziti i slično	22.022	1.228
Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	-	14.905
Ostala potraživanja	37.343	16.900
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja sukladno MSFI-ju 9	(3.562)	(891)
Umanjenje vrijednosti danih zajmova sukladno MSFI-ju 9	-	(217)
	201.443	169.376

Kretanje u umanju u vrijednosti potraživanja od kupaca bilo je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.
Stanje 1. siječnja	27.502	23.411
Povećanje	2.993	3.281
Očekivani kreditni gubici (MSFI 9) – prva primjena	-	891
Povećanje očekivanih kreditnih gubitaka (MSFI 9)	693	217
Naplaćena prethodno otpisana potraživanja	(1.415)	(35)
Isknjiženo	-	(263)
Stanje 31. prosinca	29.773	27.502

Troškovi od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca prikazani su unutar bilješke 9 Ostali poslovni rashodi i stavke Vrijednosno usklađenje imovine.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 20a – POTRAŽIVANJA OD KUPACA ZA UGOVORE O IZGRADNJI

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Nedospjela naplata prihoda	714.930	971.818
	714.930	971.818

Nedospjela naplata prihoda uključuje iznos od 714.930 tisuća kuna koji se odnosi na potraživanja od kupaca za ugovore o izgradnji (bilješka „Ugovori o izgradnji“).

BILJEŠKA 21 – NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Novac u banci	24.768	26.750
Novac u blagajni	896	547
	25.664	27.297

Novac u bankama uključuje i novčana sredstva u iznosu od 16.253 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 3.999 tisuća kuna) s kojima Grupa ne može raspolagati jer su na posebnom računu vezano za sudski spor.

BILJEŠKA 22 – GLAVNICA

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Temeljni (upisani) kapital	245.737	245.737
Revalorizacijske rezerve	331.062	313.022
Kapitalne rezerve	6.084	-
Ostale rezerve	44.281	43.587
Zadržana dobit	1.096.350	1.022.084
Dobit tekuće godine	74.244	75.124
Nevladajući udjel	7.176	8.643
	1.804.934	1.708.198

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 23 – REZERVE I NEVLADAJUĆI UDJEL

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Zakonske rezerve	29.921	29.896
Rezerve iz preračuna tečaja	(2.495)	(2.321)
Kapitalne rezerve	6.084	-
Ostale rezerve	16.856	16.012
Revalorizacijske rezerve	331.062	313.022
	381.428	356.609

Zakonske rezerve

Sukladno hrvatskim zakonima, zakonska rezerva formira se kao najmanje 5% dobiti za godinu do trenutka kad ukupni iznos rezerve ne dostigne 5% temeljnog kapitala Društva. Tijekom 2015. godine odlukom Glavne skupštine Društva u zakonske rezerve prebačeno je 1.500 tisuća kuna iz zadržane dobiti ovisnog društva. Zakonske rezerve nisu raspodjeljive.

Ostale rezerve

Ostale rezerve u iznosu od 11.989 tisuće kuna nastale su rasporedom dobiti iz prethodnog razdoblja određenih ovisnih društava ili temeljem korištenja olakšice temeljem reinvestiranja dobiti u prethodnoj godini, a u skladu s odlukom Skupštine. Preostale rezerve se odnose na kapitalne pričuve ovisnog Društva i rezervu za fer vrijednost.

Nevladajući udjel

Naziv	Sjedište	Nekontrolirajući interes (%)	Nekontrolirajući interes
MIN DIV SVRLJIG a.d	Srbija	13,55%	3.666
BRODOSPLIT d.d.	Hrvatska	0,17%	3.510
			7.176

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE**

BILJEŠKA 24 – OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugoročne obveze prema bankama i dr. financijskim institucijama		
Dugoročni bankovni krediti	613.110	283.525
Tekuće dospijeće bankovnih kredita	(49.566)	(45.863)
Financijski najam	3.845	5.365
Tekuće dospijeće financijskog najma	(1.823)	(2.000)
	565.566	241.027
Kratkoročne obveze prema bankama i dr. financijskim institucijama		
Kratkoročni krediti kod banaka	124.659	264.029
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	49.566	45.863
Kratkoročne obveze za financijski najam	1.823	2.000
	176.048	311.892
Ukupno obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	741.614	552.919

Dospijeća obveza za kredite na datum izvještavanja su kako slijedi:

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dospijeće u roku 1 godine	174.225	309.892
Dospijeće u roku 1-2 godine	418.189	45.863
Dospijeće u roku 2-5 godina	145.355	138.926
Dospijeće u roku preko 5 godina	-	52.873
	737.769	547.554

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE**

BILJEŠKA 24 – OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINACIJSKIM INSTITUCIJAMA (NASTAVAK)

Dospijeca obveza za financijske najmove na datum izvještavanja su kako slijedi:

	2019.		
	<i>(u tisućama kuna)</i>		
	Glavnica	Kamata	Ukupno
Unutar godine dana	1.823	133	1.956
Od 1 - 2 godine	1.062	64	1.126
Od 2 - 5 godina	960	37	997
	3.845	234	4.079

	2018.		
	<i>(u tisućama kuna)</i>		
	Glavnica	Kamata	Ukupno
Unutar godine dana	2.000	219	2.219
Od 1 - 2 godine	1.764	118	1.882
Od 2 - 5 godina	1.601	74	1.675
	5.365	411	5.776

Knjigovodstveni iznos posudbi po kreditima Grupe denominiran je u sljedećim valutama:

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Kune	30.000	-
EUR	707.769	547.554
	737.769	547.554

Na dan 31. prosinca 2019. godine, Grupa ima kratkoročni limit kod komercijalne banke vezano za garancije, prekoračenja po računima i akreditive u iznosu od 129.873 tisuća kuna (2018.: 89.085 tisuća kuna) od čega je na 31. prosinca 2019. neiskorišteno približno 45.427 tisuću kuna (2018.: 8.106 tisuća kuna). Grupa ima limit i kod osiguravajuće kuće Zurich Insurance Group u iznosu od 52.098 tisuća kuna od čega je na 31. prosinac 2019. neiskorišteno 51.678 tisuća kuna.

Kreditni banaka

Kreditni banaka u iznosu od 674.701 tisuća kuna nose fiksnu kamatnu stopu na godišnjoj razini (2018.: 301.766 tisuća kuna), a 63.069 tisuća kuna nosi varijabilnu kamatnu stopu (2018.: 204.929 tisuća kuna).

Postoji i dugoročna obveza prema HBOR-u za financiranje izgradnje broda NOV 487 u iznosu od EUR 87.883.511,68 EUR (31.12.2019. je iskorišteno 63.829.795 EUR)

Otplata kredita za NOV 487 je u 113 mjesečnih anuiteta (najkasnije do 01.03.2030.) od kojih prvi anuitet dospijeva mjesec dana od dana predaje novogradnje korisniku kredita. Kao sredstva osiguranja kredita dane su mjenice i zadužnice ovisnog društva nositelja kredita Polaris Exploration Inc, te sudužnika Brodosplit d.d.-a, Jamstvo Min. financija RH, korporativno jamstvo vlasnika Charterera, te zalog na novogradnji koja je predmet financiranja. Po dovršetku gradnje i predaji broda u charter, Jamstvo Min. Financija RH mijenja se policom osiguranja kredita (ECA). Otplatu kredita vrši Charterer direktnom uplatom najamnine na partiju kredita u Banci.

Kredit je reklasificiran u dugoročne obveze za predujmove temeljem Ugovora o zakupu broda (*bareboat charter*), jer je kredit namijenjen za financiranje gradnje NOV 487. Za vrijeme gradnje iznos kredita se nalazi na dugoročnim obvezama za predujmove i predstavlja obvezu brodograditelja. Nakon završetka gradnje, predujam više nije obveza brodograditelja jer je on ispunio sve svoje obveze prema ugovoru nego obveza prelazi na krajnjeg kupca.

U slučaju da krajnji kupac ne izvrši uplatu, Banka je osigurana u vidu police osiguranja kredita i korporativnog jamstva vlasnika Charterera.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

Financijski najmovi

Financijski najmovi odnose se najvećim dijelom na najam vozila.

Sredstva osiguranja

Primljeni krediti od banaka osigurani su založnim pravima na zemljištima, zgradama, opremi i postrojenjima Grupe kao što je objašnjeno u Bilješci 14.

Primljeni krediti su također osigurani ECA policom osiguranja te imaju korporativno jamstvo vlasnika Charterera.

BILJEŠKA 25 – REZERVIRANJA

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugoročna rezerviranja		
Sudski sporovi	13.522	16.881
Ostale rezervacije	-	658
	13.522	17.539
Kratkoročna rezerviranja		
Popravci u garantnom periodu	-	412
Otpremnine	4.607	8.956
	4.607	9.368
Ukupno rezerviranja	18.129	26.907

Kretanje rezerviranja tijekom 2019. godine je prikazano u tablici ispod:

	Stanje na 1. siječnja 2019.	Priznato u računu dobiti i gubitaka	Iskorišteno	Stanje na 31. prosinca 2019.
	<i>(u tisućama kuna)</i>			
Sudski sporovi	16.881	3.543	(6.902)	13.522
Otpremnine	8.956	1.835	(6.184)	4.607
Popravci u garantnom periodu	412	-	(412)	-
Ostale rezervacije	658	-	(658)	-
	26.907	5.378	(14.156)	18.129

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE

BILJEŠKA 25a – DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Primljeni predujmovi za brodove (i)	475.058	424.853
Obveze za poreze i doprinose	-	9.599
Ostale obveze (ii)	6.914	5.463
	481.972	439.915

- (i) U ovoj stavci sadržan je dugoročni kredit za nov 487 iz pozicije obveze za kredite (bilješka 24.) jer Uprava vjeruje da prikaz odražava tijek brodograđevnih aktivnosti.
- (ii) U ostalim dugoročnim obvezama uključena je obveza po najmovima u iznosu 854 tisuće kuna.

BILJEŠKA 26 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze prema dobavljačima	255.340	227.146
Ostale obveze	208.495	144.780
	463.818	371.926

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE**

BILJEŠKA 26 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE (NASTAVAK)

Ostale obveze:

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze za predujmove	32.634	28.478
Obveze za poreze, doprinose i slično	93.396	62.458
Obveze prema bankama za naknade i kamate	25.853	941
Obveze prema zaposlenicima	19.188	18.634
Obveze za koncesijsku naknadu	3.078	326
Obveze za zajmove od vlasnika	-	43
Obveze za zajmove	11.900	25.320
Ostale kratkoročne obveze	22.446	8.580
	208.495	144.780

Ročna struktura zajmova vlasnicima je kako slijedi:

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dospijeće u roku 1 godine	-	43
Dospijeće u roku 1-2 godine	-	-
	-	43

BILJEŠKA 27 – ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obračunati troškovi	13.290	6.840
Odgođeni prihodi	17.632	-
Prihod budućeg razdoblja (državne potpore)	12.376	10.875
	43.298	17.715

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE**

BILJEŠKA 28 – UGOVORI O IZGRADNJI

(u tisućama kuna)

	2019.	2018.
Troškovi ugovora nastali do datuma izvještavanja	1.139.813	1.419.516
Priznati (gubici)/dobici do datuma izvještavanja	124.105	49.149
Umanjeno za: fakturiranje u toku i primljene predujmove	(602.602)	(498.367)
Potraživanja od naručitelja za ugovoreni posao	661.316	970.298
Reklasificirano u nedospjelu naplatu prihoda	714.930	971.818
Reklasificirano u primljene predujmove od dobavljača i unaprijed plaćene prihode	(53.614)	(1.520)

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA

Grupa je kroz svoje poslovanje izložena sljedećim rizicima:

Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja svojim kapitalom na način da osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata dioničarima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala.

Struktura kapitala Grupe sastoji se od dugovanja, koje uključuje kredite i zajmove primljene od financijskih institucija, novca i novčanih ekvivalenata te vlasničke glavnice koja uključuje upisani kapital i preneseni gubitak.

Odnos neto duga i kapitala (Gearing ratio) na izvještajni dan bio je kako slijedi:

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	(u tisućama kuna)	
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti i predujmovi za brodove)	1.212.827	971.400
Novac i novčani ekvivalenti	(25.664)	(27.297)
Neto dug	712.105	519.250
Glavnica	1.804.934	1.708.198
Omjer duga i glavnice	66%	55%

Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite primljene od financijskih institucija. Glavnica uključuje sav kapital i sve rezerve.

Grupa je izložena međunarodnom tržištu i u značajnom dijelu se financira putem kredita denominiranih u EUR. Kao rezultat toga, Grupa je podložna utjecaju promjene tržišnih cijena te utjecaju tečajnih razlika i promjene kamatnih stopa. Međutim, navedeni rizik mitigiran je činjenicom da su prihodi također denominirani u EUR. Naime, najznačajnija kreditna izloženost Grupe vezana je uz projekt Nov 487, kod kojeg otplatu kredita vrši Charterer direktnim uplatama najamnine na kreditnu partiju. Osim toga, Grupa značajan iznos prihoda ostvaruje kroz izvoz robe u inozemstvo pa tako stvoreni priljevi u stranim valutama služe kao prirodni hedging koji pokriva devizne odljeve za nabavku repromaterijala i otplatu kredita denominiranih u stranim valutama. Nadalje, prosječno vrijeme od datuma narudžbe do isporuke robe iznosi 10 dana tako da nema značajnog rizika promjene cijene proizvodnje u odnosu na prodajnu cijenu. Grupa u prosjeku izvrši 100 isporuka dnevno koje su disperzirane na kupce u svim granama industrije pa je stoga tržišni rizik minimalan. Vezano za promjene cijene repromaterijala, tržište promptno reagira na promjene cijena repromaterijala te je zbog ujednačenog i konstantnog zaprimanja narudžbi od strane kupaca taj rizik minimaliziran. Sa strateškim dobavljačima repromaterijala su ostvareni komercijalni uvjeti koji omogućuju Grupi odgodu plaćanja do 180 dana. Obzirom da cijena repromaterijala ima sezonski karakter, razdoblja s nižom cijenom koriste se za optimiziranje troškova nabave.

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje financijskim rizikom

Grupa je u najznačajnijem dijelu izložena međunarodnom tržištu, odnosno Grupa je podložna utjecaju promjena cijena glavnih sirovina i materijala na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta te je izložena utjecaju tečajnih razlika. Budući da se i glavnina prihoda ostvaruje na inozemnom tržištu, navedeni rizik nije značajan.

Financijski rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti, i rizik novčanog tijeka kamata.

Kategorije financijskih instrumenata koji se vrednuju po trošku su kako slijedi:

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijska imovina po amortiziranom trošku		
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	934.634	1.137.487
Dani zajmovi	7.576	15.910
Novac i novčani ekvivalenti	25.664	27.297
	967.874	1.180.694
Financijske obveze po amortiziranom trošku		
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	559.547	387.995
Obveze po financijskom najmu	3.845	5.365
Obveze po kreditima	737.769	546.547
Ostale dugoročne obveze	475.058	424.853
	1.776.219	1.364.760

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti financijski gubitak Grupe. Grupa je usvojila politiku prema kojoj posluje samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, kreditnim rizikom upravlja i putem osiguranja potraživanja. Izloženost Grupe i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zaključenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Ugovaranje izgradnje broda s kupcima nepoznatog ili prema procjeni Grupe nedovoljnog boniteta uvjetuje se izdavanjem tzv. payment guarantees od prvoklasnih banaka. Politika Grupe je da se dobavljačima isplaćuju avansne uplate značajnijih iznosa samo nakon izdavanja avansnih garancija.

Potraživanja od kupaca odnose se na manji broj kupaca, raspoređenih na različita zemljopisna područja. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na temelju financijskog položaja kupaca i, kada je potrebno, pribavljeno je osiguranje potraživanja garancijom ili nekim drugim financijskim instrumentom osiguranja plaćanja.

Kreditni rizik likvidnih sredstava i derivativnih financijskih instrumenata je ograničen jer druge ugovorne strane predstavljaju banke sa visokim kreditnim rejtinzima koji su određeni od međunarodnih agencija za određivanje kreditnih rizika.

Kamatni rizik

Zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz fiksnu i promjenjivu kamatu stopu. Rizikom se upravlja održavanjem prikladne kombinacije između fiksne i promjenjive kamatne stope na posudbe. Grupa u ovom trenutku nije zaštićena od ovih rizika, budući da se vrijednosti EURIBOR-a već nekoliko godina nalaze na povijesno niskim razinama. Za naredno razdoblje planira se razmotriti opcija hedginga.

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Valutni rizik

Obzirom na postojeću valutnu strukturu imovine i njenih izvora kao i valutnu strukturu budućih ekonomskih tijekova, utvrđena je mala izloženost Grupe riziku od promjene intervalutarnih odnosa. Naime, najveći dio obaveza denominiranih u stranoj valuti pokriven je priljevima u istoj valuti. Kako bi se ovaj rizik umanjio Grupa nastoji postići što bolju valutnu usklađenost priljeva i odljeva te prodajne cijene novogradnji i spojnih elemenata ugovara u koktelu valuta (USD i EUR). Naime, kako je najveći dio deviznih troškova izražen u EUR na ovaj način se umanjuju troškovi konverzije i negativne tečajne razlike uzrokovane promjenom tečajeva valuta prilikom podmirenja obveza. Grupa kontinuirano prati kretanje tečajeva valuta i valutnu strukturu planiranih odljeva sredstava te se prema istoj ugovara i valuta korištenja kreditnih sredstava.

Grupa je izložena tečajnom riziku kod ugovorom definirane cijene sirovina vezane uz stranu valutu. Valute koja podliježu rizicima su prvenstveno EUR i USD. Grupa preko 50% prihoda ostvaruje kroz izvoz robe u inozemstvo pa tako stvoreni priljevi u stranim valutama služe kao prirodni hedging koji u potpunosti pokriva devizne odljeve za nabavku repromaterijala i otplatu kredita denominiranih u stranim valutama. Grupa u ovom trenutku ne koristi financijske instrumente (forward transakcije, FX opcije, valutne swapove i slično) koji su danas dostupni bilo na domaćem ili svjetskom financijskom tržištu, jer većinu obaveza denominiranih u stranoj valuti pokriva priljevima u istoj valuti.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Obveze		Imovina	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>		<i>(u tisućama kuna)</i>	
EUR	1.418.844	867.229	179.023	76.159
USD	21.430	5.926	29.342	4.283
NOK	3.819	6.069	-	-
GBP	84	339	315	295
PLN	-	-	-	696
SEK	-	-	-	-
Ostale valute	588	163	242	73
	1.444.765	879.726	208.922	81.506

Kao što je prethodno objašnjeno, Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na euro i američki dolar, zbog činjenice da se većina transakcija sa stranim kupcima denominira u euru i američkom dolaru no ovaj rizik je smanjen nabavkom od dobavljača u istim valutama.

U sljedećoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe na povećanje tečaja kune od 1% u odnosu na euro i 1% u odnosu na američki dolar kao procjenu realno mogućeg povećanja tečaja navedenih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

	Utjecaj valute EUR	
	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Povećanje/(smanjenje) neto rezultata	+/- 12.398	+/- 7.910
	Utjecaj valute USD	
	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Povećanje/(smanjenje) neto rezultata	+/- 79	+/- 16

Grupa ne koristi instrumente zaštite od valutnog rizika.

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Tržišni rizik

Grupa je u svom poslovanju izložena značajnom rastu cijena, ne samo crne metalurgije, već i cijena ostalih sirovina i materijala. Ugovaranjem tzv. zaštitne klauzule za crnu metalurgiju temeljem koje se priljev na isporuci broda uvećava za iznos prekoračenih troškova crne metalurgije u odnosu na procijenjene troškove iste prilikom ugovaranja gradnje broda, relativno je osiguralo Grupi neutraliziranje cjenovnog rizika. Osim toga, udio crne metalurgije u ukupnoj vrijednosti brodova koji se grade je na razinama oko 5-8%, tako da promjena cijene ne predstavlja značajan rizik.

Rizik likvidnosti

Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući prikladne pričuve, bankovna sredstva i pričuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova te uspoređujući rokove dospijeca financijske imovine i obveza.

Terminska neusklađenost priljeva i odljeva sredstava premošćuje se korištenjem kreditnih sredstava kako bi se minimalizirali financijski troškovi izgradnje pojedinih projekata.

Vezano za promjene cijene repromaterijala, tržište promptno reagira na promjene cijena repromaterijala te je zbog ujednačenog i konstantnog zaprimanja narudžbi od strane kupaca taj rizik minimalan. Sa strateškim dobavljačima repromaterijala su ostvareni komercijalni uvjeti koji omogućuju Društvu odgodu plaćanja do 180 dana. Obzirom da cijena repromaterijala ima sezonski karakter, razdoblja s nižom cijenom koriste se za optimiziranje troškova nabave.

Regulatorni rizik

Obzirom na pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, Grupa je značajno izložena regulatornom riziku koji se u najvećem dijelu ostvaruje u promjenama u području zakonodavstva državnih potpora.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

MSFI 7 zahtijeva objavljivanje mjerenja fer vrijednosti po razinama u skladu sa sljedećom hijerarhijom:

Kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze (razina 1).

Inputi koji ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o vidljivim inputima za imovinu ili obvezu, bilo izravno (tj. kao cijene) ili neizravno (tj. izvedeni iz cijena) (razina 2).

Inputi za imovinu ili obvezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (tj. nevidljivi inputi) (razina 3).

(u tisućama kuna)

31. prosinca 2019.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Kotirana društva

Nekotirana društva

Ukupno

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Kotirana društva	248			248
Nekotirana društva		179		179
Ukupno	248	179		427

(u tisućama kuna)

31. prosinca 2018.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Kotirana društva

Nekotirana društva

Ukupno

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Kotirana društva	217	-	-	217
Nekotirana društva	-	177	-	177
Ukupno	217	177	-	394

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu;
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente.

Financijski instrumenti koji se drže do dospelosti u normalnom poslovanju su knjiženi po trošku nabave ili neto iznosu smanjenom za otplaćeni dio. Fer vrijednost je određena kao iznos po kojem se financijski instrument može prodati trgovanjem između dobrovoljnih poznatih stranaka po tržišnim uvjetima, osim u slučaju prodaje pod prisilom ili radi likvidacije. Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona koja je kotirana na tržištu vrijednosnica ili ona koja je dobivena korištenjem metode diskontiranog novčanog toka.

Na dan 31. prosinca 2018. iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica i ostalih financijskih instrumenata odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ove imovine i obveza i zbog toga što većina kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza nosi varijabilne kamatne stope.

Na izvještajne datume, knjigovodstvena vrijednost kredita banaka i ostalih kredita približna je njihovoj fer vrijednosti budući da većina tih zajmova nosi varijabilnu kamatnu stopu ili fiksnu kamatnu stopu koja je približna trenutnim tržišnim kamatnim stopama.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Grupa upravlja rizikom likvidnosti prateći neto kratkotrajnu poziciju i adresirajući očekivane tekuće deficite likvidnosti.

U 2018 godini izvršeno je refinanciranje postojećih kreditnih zaduženja DIV Grupe d.o.o. dugoročnim kreditom čime je rizik likvidnosti dodatno smanjen budući da su kratkoročna jednokratna dospelosti kredita pretvorena u amortizirajuću otplatu kroz 5 godina. Osim toga, ovim aranžmanom osiguran je dodatni iznos sredstava za CAPEX i obrtna sredstva. Također, osigurana je i financijska konstrukcija za izgradnju Nov 487, te su s bankama ispregovarani limiti za vanbilančne proizvode.

U 2019. godini refinanciran je kratkoročni kredit za izgradnju Nov 483 na način da je ročnost usklađena sa očekivanim dovršetkom arbitražnog postupka. Osim toga, potpisano je mandatno pismo s inozemnom financijskom institucijom za financiranje Nov 485, koja transakcija je realizirana u 2020 godini, nakon odobrenja jamstva MFIN RH. Također, započeti su pregovori na inozemnom financijskom tržištu za financiranje novih projekata, ali i potencijalno refinanciranje postojeće kreditne izloženosti. Na taj način bi, potencijalno, cjelokupna kreditna izloženost bila plasirana na inozemnom financijskom tržištu koje ima veće kapacitete, dok bi na domaćem tržištu fokus bio na okvire za financijsko praćenje iz kojih bi se koristili proizvodi poput garancija, akreditiva i eventualno kratkoročnih kredita.

Obnovljene su police osiguranja ino i domaćih potraživanja što je dodatno utjecalo na redovitost priljeva od strane kupaca.

Veliki lager omogućuje Grupi brzu reakciju prema kupcu skraćujući rokove isporuke što ga stavlja u povoljnu poziciju u odnosu na konkurenciju, te isto tako omogućuje reakcije u trenucima manjka likvidnosti kao što su prodaja lagera po nešto nižim cijenama no još uvijek uz značajnu maržu. Nadalje, Grupa velike projekte ugovara uz povlačenje dijela sredstava avansno, kako bi omogućila početnu nesmetanu nabavu materijala.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE (NASTAVAK)

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Analiza rizika likvidnosti

Tablice u nastavku prikazuju ugovorna dospijeca financijskih obveza i financijske imovine Grupe iskazanih u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih tokova do dospijeca te uključuju i novčane tokove po glavnici i kamatama.

Obveze

<i>na dan 31. prosinca 2019.</i>	Neto knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godine	Preko 5 godine
<i>(u tisućama kuna)</i>						
<i>Obveze koje ne nose kamatu</i>						
Obveze prema dobavljačima	254.447	254.447	254.447			
Ostale obveze	216.303	216.303	216.303			
	470.517	470.517	470.517			
<i>Kamatonosne obveze</i>						
Obveze po financijskom najmu	3.845	4.079	1.956	1.126	997	-
Obveze po kreditima	737.769	830.845	231.112	441.676	158.058	-
Ostale dugoročne obveze	475.058	592.038	35.543	73.686	198.884	290.757
	1.216.672	1.426.962	268.611	516.488	357.939	290.757
	1.687.189	1.897.479	739.128	516.488	357.939	290.757

<i>na dan 31. prosinca 2018.</i>	Neto knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godine	Preko 5 godine
<i>(u tisućama kuna)</i>						
<i>Obveze koje ne nose kamatu</i>						
Obveze prema dobavljačima	227.146	227.146	227.146	-	-	-
Ostale obveze	160.849	159.840	150.242	9.598	-	-
	387.995	386.986	377.388	9.598	-	-
<i>Kamatonosne obveze</i>						
Obveze po financijskom najmu	5.365	5.776	2.219	1.882	1.675	
Obveze po kreditima	546.547	582.635	322.206	54.066	152.374	53.989
Ostale dugoročne obveze	424.853	515.695	14.494	44.246	169.633	287.322
	976.765	1.104.106	324.425	100.194	323.682	341.311
	1.364.760	1.491.092	701.813	109.792	323.682	341.311

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE (NASTAVAK)

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Analiza rizika likvidnosti (nastavak)

Imovina

<i>na dan 31. prosinca 2019.</i>	Neto knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godine	Preko 5 godine
<i>(u tisućama kuna)</i>						
<i>Imovina koja ne nosi kamatu</i>						
Potraživanja stečena cesijom i asignacijom	5.355	5.355	5.355			
Potraživanja od kupaca	100.057	100.057	100.057			
Ostala potraživanja	829.221	829.221	829.221			
	934.633	934.633	934.633			
<i>Kamatonosna imovina</i>						
Dani zajmovi i depoziti	7.576	7.576	7.576	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	25.664	25.664	25.664			
	33.240	33.240	33.240	-	-	-
	967.873	967.873	967.873	-	-	-

<i>na dan 31. prosinca 2018.</i>	Neto knjigovodstve na vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godine	Preko 5 godine
<i>(u tisućama kuna)</i>						
<i>Imovina koja ne nosi kamatu</i>						
Potraživanja stečena cesijom i asignacijom	3.389	3.389	3.389	-	-	-
Potraživanja od kupaca	114.739	114.739	114.739	-	-	-
Ostala potraživanja	1.019.359	1.019.359	1.019.359	-	-	-
	1.137.487	1.137.487	1.137.487	-	-	-
<i>Kamatonosna imovina</i>						
Dani zajmovi i depoziti	15.910	15.910	15.910	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	27.297	27.297	27.297	-	-	-
	43.207	43.207	43.207	-	-	-
	1.180.694	1.180.694	1.180.694	-	-	-

Grupa je izložena kamatnom riziku budući da se zadužuje po fiksnim, ali i po promjenjivim kamatnim stopama. Taj rizik u ovom trenutku nije značajan, uzimajući u obzir povijesno niske razine EURIBOR-a i najave zadržavanja ovih vrijednosti u narednom razdoblju. Varijabilne kamatne stope koje su na datum izvještavanja bile primjenjive na relevantni dio zaduženja Grupe bazirane su na sljedećem:

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Kreditni banaka bazirani na EURIBOR-u	-	244.780
Financijski najmovi bazirani na EURIBOR-u	-	-
	-	244.780

BILJEŠKA 29 - UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještavanja. Za promjenjive kamatne stope, analiza je pripremljena na način da je izračunat učinak razumno mogućeg povećanja kamatnih stopa kod zaduženja s varijabilnim kamatnim stopama na očekivane ugovorne novčane tokove takvih zaduženja u odnosu na one koji su izračunati primjenom kamatne stope primjenjive na kraju trenutnog razdoblja izvještavanja. Pri internom izvještavanju kamatnog rizika ključnom rukovodstvu, koristi se povećanje/smanjenje od 50 baznih poena što predstavlja realno moguću promjenu kamatnih stopa prema procjeni Uprave.

Procijenjeni učinak realno moguće promjene kamatnih stopa na rezultat Grupe prije poreza za izvještajna razdoblja je kako slijedi:

	Povećanje / Smanjenje varijabilne kamatne stope	Efekt na promjenu dobit prije oporezivanja u tisućama HRK
2019. godina	+/-0,5	-
HRK		
2018. godina		
HRK	+/-0,5	+/-1.244

Većina zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz fiksnu i promjenjivu kamatu stopu. Rizikom se upravlja održavanjem prikladne kombinacije između fiksne i promjenjive kamatne stope na posudbe. Grupa u ovom trenutku nije zaštićeno od ovih rizika.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE (NASTAVAK)

BILJEŠKA 30 – OVISNA DRUŠTVA, PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKA ULAGANJA

U nastavku je pregled ovisnih društava, pridruženih društava i zajedničkih ulaganja:

Naziv ovisnog društva	Zemlja	Vlasnički udjel u %	Glavna djelatnost
Brodograđevna industrija Split dioničko društvo	Hrvatska	99,76	Brodogradnja
Brodosplit - Plovidba d.o.o.	Hrvatska	99,76	Pomorski i obalni prijevoz robe
Brodosplit - Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o.	Hrvatska	99,76	Gradnja brodova i plutajućih objekata
Brodosplit - Tvornica dizel motora d.o.o.	Hrvatska	99,76	Proizvodnja motora i turbina, osim motora za zrakoplove i motorna vozila
Brodosplit - Trgovina d.o.o.	Hrvatska	99,76	Trgovina na veliko ostalim strojevima i opremom
Brodosplit - Zaštita broskog trupa od korozije d.o.o.	Hrvatska	99,76	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Transportna sredstva d.o.o.	Hrvatska	99,76	Iznajmljivanje i davanje u zakup strojeva, opreme i materijalnih dobara
Brodosplit - Čelik d.o.o.	Hrvatska	99,76	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Opremanje plovniha objekata d.o.o.	Hrvatska	99,76	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Trup d.o.o.	Hrvatska	99,76	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Stroj d.o.o.	Hrvatska	99,76	Strojna obrada metala
Brodosplit - Montaža d.o.o.	Hrvatska	99,76	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Boja d.o.o.	Hrvatska	99,76	Popravlak i održavanje brodova i čamaca
Brodosplit - Blok d.o.o.	Hrvatska	99,76	Gradnja brodova i plutajućih objekata
Brodosplit - Računovodstvo i financije d.o.o.	Hrvatska	99,93	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti porezno savjetovanje
Brodosplit - Informatika d.o.o.	Hrvatska	99,93	Upravljanje računalnom opremom i sustavom
Brodosplit - Laboratorij d.o.o.	Hrvatska	99,93	Tehničko ispitivanje i analiza
Brodosplit - Atest d.o.o.	Hrvatska	99,93	Usluge zaštite uz pomoć sigurnosnih sustava
Brodosplit - Ljudski resursi d.o.o.	Hrvatska	99,93	Ostalo ustupanje ljudskih resursa
Brodosplit - Plovne dizalice d.o.o.	Hrvatska	99,93	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) plovniha prijevoznih sredstava
Brodosplit - Privremena energetika d.o.o.	Hrvatska	99,93	Proizvodnja električne energije
Brodosplit - Čišćenje d.o.o.	Hrvatska	99,93	Ostale djelatnosti čišćenja
Brodosplit - Optimizacija i ekologija d.o.o.	Hrvatska	99,93	Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom
Brodosplit - Alatinica d.o.o.	Hrvatska	99,93	Strojna obrada metala
Brodosplit - Održavanje d.o.o.	Hrvatska	99,93	Popravlak strojeva
Brodosplit - Skela d.o.o.	Hrvatska	99,93	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Cjevarska Izrada d.o.o.	Hrvatska	99,93	Lijevanje željeza
Brodosplit - Bravarija i limarija d.o.o.	Hrvatska	99,93	Popravlak proizvoda od metala
Brodosplit - Automatizacija d.o.o.	Hrvatska	99,93	Upravljanje računalnom opremom i sustavom
Div Cruises d.o.o.	Hrvatska	99,93	Djelatnost putničkih agencija
Brodosplit - Izvor energije vjetroparkova d.o.o.	Hrvatska	99,93	Iznajmljivanje i davanje u zakup ostalih strojeva, opreme i materijalnih dobara
Brodosplit - Produkt plinske elektrane d.o.o.	Hrvatska	99,93	Iznajmljivanje i davanje u zakup ostalih strojeva, opreme i materijalnih dobara
Brodosplit - Vjetrostupovi d.o.o.	Hrvatska	99,93	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Klimatizacija i ventilacija d.o.o.	Hrvatska	99,93	Instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju
Brodosplit - Brodska i ostala oprema d.o.o.	Hrvatska	99,93	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Metalne konstrukcije d.o.o.	Hrvatska	99,93	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
Brodosplit - Namještaj po mjeri d.o.o.	Hrvatska	99,93	Ugradnja stolarije
Brodosplit - Interijer i završni radovi d.o.o.	Hrvatska	99,93	Ugradnja stolarije
Brodosplit - Strojna obrada d.o.o.	Hrvatska	99,93	Strojna obrada metala
Brodosplit - Ljevaonica d.o.o.	Hrvatska	99,93	Lijevanje željeza
Brodosplit - Istraživanje i razvoj d.o.o.	Hrvatska	99,93	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim
Brodosplit - Korporativna zaštita d.o.o.	Hrvatska	99,93	Djelatnosti privatne zaštite
Brodosplit - Gradnja d.o.o.	Hrvatska	99,93	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada
Brodosplit - Otpremništvo d.o.o.	Hrvatska	99,93	Ostale prateće djelatnosti u prijevozu
Brodosplit - Najam Vozila d.o.o.	Hrvatska	99,93	Iznajmljivanje i davanje u najam automobila i motornih vozila lake kategorije
Brodosplit - Oblaganje d.o.o.	Hrvatska	99,93	Gradnja brodova i plutajućih objekata
Brodosplit - Servis brodova d.o.o.	Hrvatska	99,93	Popravlak i održavanje brodova i čamaca
DIV Betonski pragovi d.o.o., Svrlijig	Srbija	100	Proizvodnja betonskih pragova
DIV Brodogradnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja metalnih konstrukcija
DIV d.o.o., Sarajevo	BiH	100	Proizvodnja metalnih konstrukcija
Kamen-Dent d.o.o.	BiH	50	Vjetroelektrana
MARINE AND ENERGY SOLUTIONS DIV d.o.o.	Hrvatska	50	Projektiranje brodova
MARINE CONSULTING d.o.o.	Hrvatska	50	Projektiranje brodova
MIN-DIV Svrlijig a.d., Svrlijig	Srbija	86,45	Proizvodnja kolosječnog pribora za željeznice
Shangai Vida Industry & Trading Co, Ltd	Kina	100	Posredovanje u nabavi
TVIK-DIV d.o.o. Valjevo	Srbija	100	Kovanje, tokarenje i trogovina
DIV Cruises, INC	SAD	100	Djelatnost putničkih agencija
Div Učilište d.o.o.	Hrvatska	100	Ostalo obrazovanje i poučavanje

Preko ovisnog društva Brodosplit - Plovidba d.o.o., Društvo upravlja i sljedećim društvima: BS STAR SHIPPING Inc, BURIN WIND CRUISE SHIPPING Inc, GARBIN WIND CRUISE SHIPPING Inc, LEVANT WIND CRUISE SHIPPING Inc, MAESTRAL WIND CRUISE SHIPPING Inc, PULENAT WIND CRUISE SHIPPING Inc, GREEN4SEA SHIPPING 1 Inc, GREEN4SEA SHIPPING 2 Inc, GREEN4SEA SHIPPING 3 Inc, GREEN4SEA SHIPPING 4 Inc, DREAM ONE SHIPPING Inc, RIVER CRUISE SHIPPING, POLAR EXPEDITIONS B.V. Nizozemska, POLAR EXPEDITIONS Inc Marshall Islands, POLAR EXPLORER Inc, XB AHTS COMPANION SHIPPING Inc, XB AHTS GUARDIAN SHIPPING Inc, XB AHTS HERO SHIPPING Inc i XB AHTS SUPPORTER SHIPPING Inc. Preko ovisnog društva Brodosplit d.d., Društvo upravlja i društvom Brodosplit Italia.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE (NASTAVAK)

BILJEŠKA 30 – OVISNA DRUŠTVA, PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKA ULAGANJA (NASTAVAK)

Društvo Brodosplit - Holding d.o.o. je datumom 1. rujana 2017. godine pripojeno društvu Brodosplit d.d. Na datum pripajanja društvo Brodosplit d.d. je preuzelo 50% udjela i upravljačkih prava u društvu Kamen Dent, Bosna i Hercegovina i 100% udjela i upravljačka prava u društvu Brodosplit Italia s.r.l., Italija od pripojenog društva Brodosplit Holding d.o.o.

Tijekom 2017. došlo je do pripajanja ovisnih društava u kojima je Brodosplit d.d., imao 100% udjela:

- Brodosplit - Armature d.o.o., datum pripajanja: 28.12.2017.g.
- Brodosplit - Dizalice d.o.o., datum pripajanja: 29.12.2017.g.
- Brodosplit - Metalna oprema i konstrukcije d.o.o., datum pripajanja: 29.12.2017.g.
- Brodosplit - Nemetalna oprema d.o.o., datum pripajanja: 28.12.2017.g.
- Brodosplit - Antikorozivna zaštita d.o.o., datum pripajanja: 29.12.2017.g.
- Brodosplit - Holding d.o.o., datum pripajanja: 01.09.2017.g.
- Brodosplit - Izolacija d.o.o., datum pripajanja: 29.12.2017.g.

Dana 19. listopada 2017. godine društvo Brodosplit-Projekt d.o.o. je pripojeno društvu DIV GRUPA d.o.o..

Sva prava i obveze pripojenih društava danom pripajanja prelaze na društvo preuzimatelja.

BILJEŠKA 31 - TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od prodaje robe i usluga		
Proizvodno Trgovački Centar Krka Knin d.o.o.	1.304	1.163
Marine and Energy Solutions DIV d.o.o.	64	42
Kamen dent d.o.o.	248	-
	1.616	1.205

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Kupovina robe i usluga		
Proizvodno Trgovački Centar Krka Knin d.o.o.	8.856	8.695
Marine and Energy Solutions DIV d.o.o.	3.320	4.213
	12.176	12.908

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca		
Marine and Energy Solutions DIV d.o.o.	-	14
Marine Consulting d.o.o.	2	-
Proizvodno Trgovački Centar Krka Knin d.o.o.	-	150
	2	164

	2019.	2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze prema dobavljačima		
Proizvodno Trgovački Centar Krka Knin d.o.o.	1.257	1.600
Marine and Energy Solutions DIV d.o.o.	-	1.121
	1.257	2.721

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE (NASTAVAK)

BILJEŠKA 31 - TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze za primljene pozajmice		
Vlasnici	-	43
Proizvodno Trgovački Centar Krka Knin d.o.o.	13.579	25.000
	13.579	25.043

Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo Grupe uključuje 39 zaposlenika (2018.: 41 zaposlenika). Tijekom 2019. godine, isplaćeno je ukupno 10.210 tisuća kuna naknada članovima Uprave (2018.: 9.769 tisuće kuna) s osnove bruto plaća.

BILJEŠKA 32 - POTENCIJALNE OBVEZE I IMOVINA

Brodosplit d.d.

Društvo preko društva DIV Brodogradnja d.o.o. ima 99,83% udjela u društvu Brodosplit d.d. Ugovorom o prodaji i prijenosu dionica društva Brodosplit d.d. od dana 28. veljače 2013. godine definirane su ugovorne obveze koje se odnose na provedbu programa restrukturiranja. Posebno značajnim dijelovima programa restrukturiranja smatraju se: udio vlastitog doprinosa u ukupnim troškovima restrukturiranja, usklađenje proizvodnih brodograđevnih kapaciteta Društva, ograničenje proizvodnje brodova u CGT (compensated gross tonnage) i postizanje održivosti; čije neispunjenje može rezultirati nalogom društvu Brodosplit d.d. i njegovim ovisnim društvima za povrat svih potpora dobivenih nakon 1. ožujka 2006. godine uvećanih za zakonsku zateznu kamatu.

Udio vlastitog doprinosa podrazumijeva obvezu Društva Brodosplit d.d. i ovisnih društava sukladno programu restrukturiranja, a iznosi 40% ukupnih troškova restrukturiranja. Dio ukupnih troškova odnosio se i na obvezu povećanja temeljnog kapitala ukupnog iznosa 50 milijuna kuna po dinamici 20 milijuna kuna tijekom 2013., 20 milijuna kuna tijekom 2014. i 10 milijuna kuna tijekom 2015. godine. Navedena obveza povećanja temeljnog kapitala je ispunjena u potpunosti. Društvo je naručilo od stručnjaka iz područja EU prava i državnih potpora iz Brisela studiju ostvarenog vlastitog doprinosa, koja je pokazala da je ostvareni vlastiti doprinos restrukturiranju više 40% ukupnih troškova restrukturiranja, čime društvo dokazuje ispunjenje obveze.

Usklađenje proizvodnih kapaciteta i ograničenje proizvodnje ovisno o tonaži definirani su programom restrukturiranja i Sporazumom o ograničenju proizvodnje po kojem se u razdoblju do 31. prosinca 2022. godine ne smije ostvarivati proizvodnja viša od dogovorene.

Postizanje održivosti sadrži sljedeće mjere: održavanje najmanje 2.000 zaposlenih u Društvu i ovisnim društvima na kraju svakog mjeseca tijekom provedbe programa restrukturiranja, održavanje minimalnog broja efektivnih sati na definiranoj razini zaključno s rujnom 2017. godine, održavanje minimalne količine obrađenog čelika na definiranoj razini zaključno s rujnom 2017., održavanje pozicije kapitala i rezervi na kraju godine zaključno s 2017. godinom na definiranoj razini te pozitivno konsolidirano poslovanje na kraju 2016. i 2017. godine. Društvo je do izvještajnog datuma održalo gore navedene mjere te je postiglo uvjet održivosti sukladno Ugovoru.

Osim navedenog, kupac (DIV Brodogradnja d.o.o.) temeljem Ugovora o prodaji i prijenosu dionica ima pravo raskida Ugovora u slučaju postojanja skrivenih obveza za koje Kupac nije znao u trenutku sklapanja Ugovora. U tom slučaju Prodavatelj je Kupcu dužan vratiti uplaćenu kupoprodajnu cijenu i iznos uplaćenog povećanja temeljnog kapitala, što iznosi ukupno 53.700 tisuća kuna, sve uvećano za kamate po eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke na dan raskida ugovora uvećane za 2% (dva posto).

BILJEŠKA 32 - POTENCIJALNE OBVEZE I IMOVINA (NASTAVAK)

Ulaganje u Min Div Svrljig a.d. i Div betonski pragovi d.o.o.

Društvo je u razdoblju od 2006. do 2009. godine dokapitalizacijom povećalo udio vlasništva u ovisnom društvu MIN DIV SVRLJIG a.d. s 77,50% na 86,46%. Društvo je zbog povećanja vlasništva imalo obvezu davanja javne ponude za otkup preostale 128.372 dionice. Rok za ponudu otkupa dionica je istekao 2010. godine te je zbog neispunjenja navedene obveze Društvo platilo kaznu. Ne postoji novi zakonski rok u kojem bi Društvo trebalo izdati ponudu. Što se tiče mogućeg ishoda Društvo Div Grupa d.o.o. ili mora objaviti javnu ponudu ili otuđiti dionice preko 25%. Predmet spora je otkupna cijena po dionici koja će biti ponuđena manjinskim dioničarima. Na dan 31.12.2019. godine dionice su kotirale po cijeni od 645 RSD te je na nalog Div Grupe d.o.o. napravljena procjena od strane revizorske kuće te cijena jedne dionice iznosi 600 RSD.

Nadalje, DIV Grupa d.o.o. i DIV betonski pragovi d.o.o. su se prilikom preuzimanja obvezali na ispunjenje određenih uvjeta, te je u studenom 2019. uspješno realiziran Ugovor o dodjeli sredstava za direktne investicije sa Ministarstvom financija Republike Srbije, na osnovu kojeg su dobivena sredstva za direktne investicije u iznosu od EUR 2.400.000,00.

DIV betonski pragovi d.o.o. je do dana 31. prosinca 2018. godine uložilo EUR 12,7 milijuna te je imalo 315 zaposlenih radnika, a do 31. prosinca 2019. dodatno još EUR 0,2 mil te je imalo 303 zaposlenih radnika.

Ministarstvu su predani završni izvještaji revizije na osnovu kojih je utvrđeno da su ispunjene sve obveze. U siječnju 2020. godine vraćeni su instrumenti osiguranja za dobro izvršenje posla.

Izloženost po sudskim sporovima

Na dan 31. prosinca 2019. godine, Grupa je uključena u niz pravnih radnji gdje je tuženik, a koji proizlaze iz redovnih poslovnih aktivnosti i sudskih sporova s bivšim zaposlenicima. Na temelju savjetovanja s pravnim savjetnicima, Uprava je primijenila prosudbu i procijenila da pravni postupci u koje je Grupa uključena ne bi trebali rezultirati dodatnim značajnim gubicima. Uz sporove za koje je kreirana rezervacija postoje i sudski sporovi koji prema mišljenju Uprave i pravnog savjetnika neće rezultirati značajnim gubicima.

Izdane garancije

Na dan 31.12.2019. godine Grupa ima izdanih garancija u ukupnom iznosu od 243.697 tisuća kuna (31.prosinca 2018.: 275.323 tisuća kuna).

Pregled i stanje izloženosti zadužnica:

Društvo DIV GRUPA je 31.12.2019. izdalo zadužnice u ukupnom nominalnom iznosu od 1.170.127 tisuća kuna. Iznos zadužnica koje je Društvo izdalo za vlastite plasmane u nominalnom iznosu iznosi 647.796 tisuća kuna, za dobavljače iznosi 41.824 tisuća kuna dok je Društvo izdalo zadužnica za povezana društva u nominalnom iznosu od 480.507 tisuća kuna.

Društvo DIV GRUPA je 31.12.2018. izdalo zadužnice u ukupnom nominalnom iznosu od 1.132.880 tisuća kuna. Iznos zadužnica koje je Društvo izdalo za vlastite plasmane u nominalnom iznosu iznosi 717.145 tisuća kuna, za dobavljače iznosi 35.790 tisuća kuna dok je Društvo izdalo zadužnica za povezana društva u nominalnom iznosu od 379.745 tisuća kuna.

Društvo i Div Grupa vode evidenciju izdanih zadužnica po nominalnim vrijednostima u skladu s ugovorima. Ukupni zbroj zadužnica po nominalnom iznosu ne predstavlja maksimalnu potencijalnu obvezu po izvornoj obvezi iz razloga što su, prema pojedinim ugovorima, Društvo odnosno Div Grupa dužni izdati nekoliko zadužnica koje su po pojedinačnom iznosu u iznosu ukupne izvorne obveze.

Stanje na 31.prosinca 2019. izloženosti (u tisućama kuna)	Iznos	Stanje
Zadužnice prema dobavljačima	41.824	n/a
Zadužnice prema financijskim institucijama	647.796	388.736
Zadužnice izdane za povezane osobe	480.507	449.291

BILJEŠKA 33 – DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Ukupna situacija Covid-19 imala je značajan utjecaj na poslovne aktivnosti tvrtke DIV GRUPA d.o.o. u prvih 4 mjeseca 2020. Utjecaj povodom pandemije virusa Covid-19 mjera naše države i drugih država na čija tržišta plasiramo svoje proizvode očituje se u segmentima prodaje i rasta zaliha. Posljedice su to zatvaranja tvornica u Europi i svijetu i izuzetno teške organizacije transporta. Kako bismo unaprijedili zapošljavanje kapaciteta, poduzeli smo nekoliko radnji usmjerenih na osiguranje sigurnog radnog okruženja i inputa kako bi se nastavio proces proizvodnje. Vezano uz državne mjere, Društvo je primilo potpore od države u iznosu 4.984 tis kn.

DIV grupa bila je jedna od prvih tvrtki u Hrvatskoj koja je provela stroge mjere kako bi spriječila da Covid-19 uđe u tvorničke pogone. Te mjere uključuju provjeru temperature na ulazu u prostore, odnosno lokaciju, redovito čišćenje i dezinfekciju zajedničkih prostora, organiziranje proizvodnog procesa u dvije smjene kako bi se smanjio broj ljudi istovremeno, organiziranje platforme za rad od kuće za većinu radne snage u administraciji. Krajem travnja organizirano je Covid-19 testiranje za sve zaposlenike na dobrovoljnoj bazi.

Nakon što smo se uvjerali da smo u mogućnosti sigurno organizirati proizvodni proces, fokusirali smo se na osiguranje dovoljne količine sirovine uglavnom za proizvodnju standardne vijčane robe. Razlog tome je da planiramo proizvesti dovoljnu količinu spojnih elemenata prema međunarodnim standardima za kojima je potražnja stalna i koji nemaju roka trajanja koje ćemo zasigurno prodati uglavnom na europskom tržištu. Kada se transport normalizira, imat ćemo veliku prednost pred proizvođačima na istoku u pogledu brzine isporuka.

Kao što je spomenuto ranije, da bismo mogli slijediti taj plan, moramo osigurati obrtna sredstva, jer su se naši priljevi značajno smanjili zbog Covid-19. Zbog toga smo u pregovorima s financijskim institucijama za pružanje sredstava za obrtna sredstva koja bi pokrila troškove sirovina kao i fiksne troškove proizvodnje u razdoblju dok se tržište barem malo ne normalizira. Sa istim ciljem obratili smo se postojećim vjerovnicima da nam omoguće moratorij na isplate u sljedećih 6 mjeseci. Do sada smo dobili pozitivne povratne informacije od svih vjerovnika.

DIV GRUPA d.o.o. je, nakon višemjesečne analize, početkom 2020. godine okončala pregovore s vlasnicima i vjerovnicima radi preuzimanja 100% udjela u društvu KLEVEN Verft AS u Norveškoj. Akvizicijom brodogradilišta očekivalo se jačanje ukupnih brodograđevnih mogućnosti u dijelu izgradnje brodova za kružna putovanja, te dodatno na već postojeće reference unutar Brodosplita i jačanje u dijelu referenci za Off-shore tržište i industriju lova i prerade ribe na moru. Međutim, nedugo nakon formalnog preuzimanja vlasništva nad tvrtkom, nastupilo je zatvaranje ekonomije uzrokovano COVID-19 pandemijom, te je odgođen početak procesa integracije KLEVEN-a. Dodatno, kao posljedica pandemije, u KLEVEN-u su otkazani i značajni brodograđevni ugovori, na kojima se temeljila pozitivna ocjena akvizicije za DIV grupu, a ugovoreni su od strane naslijeđenog managementa neki zamjenski po prilično nepovoljnim uvjetima. U nastojanju da se pozicija KLEVEN-a poboljša, donesena je odluka o zamjeni managementa, ali unatoč svim naporima nije pronađen model prihvatljiv dionicima, te je početkom srpnja predan zahtjev za pokretanje stečajnog postupka. Stečaj KLEVEN-a nije ostavio nikakve negativne posljedice na poslovanje ostalih tvrtki iz DIV Grupe na datum objave ovih financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2019. GODINE (NASTAVAK)

BILJEŠKA 34 – ODOBRENJE FINANIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava Grupe i odobrila njihovo izdavanje dana 11. kolovoza 2020. godine.

Potpisali za i u ime Uprave dana 11. kolovoza 2020. godine:

Tomislav Debeljak

Darko Pappo

DIV GRUPA d.o.o.
10430 SAMOBOR, Bobovica 10/A
Tel. 01 3377-000, Fax 01 3376-155
OIB: 93890755814

Predsjednik Uprave

Član Uprave